

Naročilna lista: —
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta 5—
 Četrileta 250
 Mesečno 1—
Zunaj Avstrije: —
 Celo leto 15—
Posamezne številke
 — 10 vinarjev. —

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 v. in
 od 6 redne pečetnice: pri
 večkratnih oznanilih velja
 — popust. —
 „Straža“ izhaja v posre-
 deljek in petek popoldne
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Korotška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Velika italijanska ofenziva.

Povsod italijanski napadi odbiti. — Le na jugozahodnem Tirolskem se umaknili na glavno obrambno črto. — Soška fronta nedotaknjena. — Šabac zopet v naših rokah. — Bolgari pred Pirotom. — Bolgari proti Kumanovem.

Bodoče koalicije.

V velleugledni nemški reviji „Hochland“ razpravlja neki Austriacus (uredništvo ga imenuje znanelega nemško-avstrijskega politika) v članku „Wenn von Frieden gesprochen werden wird“ tudi o možnosti bodočih koalicij med sedaj se vojskujočimi državami. V članku pravi:

Bila bi jako velika napaka, ako bi že sedaj ne mislili na bodočnost, na njene toke in pravce. Najbrž se bo tudi v bodočih stoletjih javljalo internacijonalno življenje v potrebi držav, da se družijo v koalicije, notranje življenje držav pa se bo javljalo v potrebi, da se še bolj ojači narodna, socijalna in državna misel. Kakšne bodo bodoče koalicije, se danes še ne more predstavljaniti; interesi posebno velikih držav so preveč raznoliki, nego da bi mogli že vnaprej zadržati jasno sliko; tudi vemo, da se zveze menjajo, da postane cilj, ki je privedel dve državi skupaj, v letih manj važen in da ga potisnejo ob stran drugi cilji, ki vodijo državi na različna pota in k drugim zvezam.

Celo lahko je n. pr. mogoče, da bo Francija po strašnih izkušnjah, ki jih je doživela v sedanjih vojski, ne da bi se ločila od Anglije, vendar le prenehala slediti Angliji, osobito ako bi izgubila svoje srednjeafriške kolonije, za kojih ohranitev je angleško prijateljstvo veliko vredno, a angleško sovraštvo usodepolno,

Mogoče da se bo Francija in mogoče tudi Italija za nekaj časa odrekla častihlepju, da si osvaja tujo zemljo, in mogoče, da bosta ti državi, ako čutita v sebi dovolj razvojne moči, rajši delovali v okviru svojih mej. Mogoče je tudi, da se bo v Rusiji in Japanu pojavilo še močnejše skupno nagnenje, nadaljevati oropanje Kitajske, dočim bosta na drugi strani Anglija in Amerika smatrali za potrebno, da ovirata napredek Japonske, tako da bi to nasprotje oviralo rusko-angleške težnje, skupno nastopati proti Nemčiji.

Novo sestavo, ki ne bodo izrazilo protinemške, le olajšamo, ako ne izkopljemo nepremostljivih prepadov med nami in našimi nasprotniki. Pripraviti pa se moramo tudi na zveze, ki morajo priti.

Brezdvomno je, da se bo misel angleške skupne državnosti po vojski zelo okrepila, slično kakor avstrijsko-ogrsko. Kajpada je v tem oziru računati le na angleške kolonije, ki so naseljene z Evropejci, — kajti v Indiji, Egiptu in drugih posestvih, ki nimajo evropskega značaja, bo angleški ugled padel in se bo to javilo v večjem nasprotstvu proti angleški nadvladi. In v tem bo obstojala za Anglijo mnogo večja nevarnost, nego je domišljena nemška. Vsled tega se bodo posamezni državni deli skušali trdneje zvezati, kar bo le pospeševalo prehod k preklicanemu militarizmu.

Tudi v Združenih severno-ameriških državah bo želja po jugu, Mehiki in osrednji Ameriki, dovečla militarizem do večjega ugleda, Imeli bomo torej v bodoče več vojaško močnih držav kakor dosedaj, toda tudi nove naloge bodo stopile v ospredje. Danes še ne moremo vedeti, kdo bo nas pozneje kedaj potreboval, da se nasloni na nas. V našem interesu je, da si ne zapremo poti in da v vsakem slučaju ostane močni.

Bolgarija in avstrijski Slovani.

Sedaj živeče generacije v Avstriji pridejo prvičkrat v položaj, da stopi njih država v zvezo z drugo slovansko državo. O tem pač ni nobenega dvoma, da ozka zveza, ki jo dokazuje vojaški nastop Bolgarije v sedanjem trenutku, preživi tudi sedanjo vojsko in da Bolgarija ostane naša zaveznica tudi, ko nastopi mir.

Nočemo danes govoriti o vojaški in politični koaliciji, ki bo nastala po vojski med Avstrijo in Bolgarijo in o nasledkih, ki jih bo imela ta zveza na vse naše javno življenje v Avstriji. V istini se da o tem samo ugibati, kajti nikomur ni danes mogoče, ustvariti si jasne slike naših bodočih razmer. Vendar se lahko toliko reče, da kakor so avstrijski Nemci veseli nad zvezo z nemško državo, tako avstrijski Slovani z zadovoljstvom pozdravljajo novo zvezo Avstrije z jugoslovansko državo Bolgarijo.

Vojaške zveze so tajne, za to je o njih nemogoče govoriti; politične zveze, njih jakost in slabost, pa so odvisne od spreminjajočih se javnih razmer in od stoterih beteznin, za to je prezgodaj in nepredvidno že sedaj govoriti o njih. Samo gospodarske zveze nujajo že sedaj realna tla, na katerih se da približno sestaviti slika bodočih razmer.

Bolgarija je agrarna država. Pri nas je le malo znanega o sadovih bolgarske zemlje in o agrarnih panogah med bolgarskim prebivalstvom. Le dvoje je splošno znano: bolgarski vrtnar in bolgarsko rožno olje. Toda največ zemlje v Bolgariji je posvečeno prouznavanju žita, ki ga Bolgarija tudi v velikih množinah izvažala. Vse panoge kmetijstva so v Bolgariji še le v razvoju, toda v krasnem razvoju. Država je veliko storila in še veliko stori, da spravi bolgarskega kmeta na visoko stopnjo strokovnega znanja.

Avstrija bo torej v agrarnem oziru odjemateljica in obenem učiteljica Bolgarije. Kar se zadnjega tiče, nastaja posebna naloga za nas Slovence. Mi Slovenci smo v vsakem oziru najbolj kulturni narod med avstro-ogrskimi Jugoslavnimi, in mi smo torej v prvi vrsti poklicani, dati razmeram med Avstrijo in njeno zaveznico Bolgarijo vsebino in obliko. In ravno v gospodarskem oziru smo zadnja leta v vsakem oziru tako napredovali, da bomo lahko kos svoji bodoči nalogi.

Slovenci nismo brez zvez z Bolgari, kajpada te niso gospodarskega, še manj političnega značaja, — ampak verskega. Že škof Slomšek je opozoril Slovence, naj vzdržujejo misijonske odnose z izhodnimi Slovani ter jih skušajo zediniti s katoliško cerkvijo. V ta namen je ustanovil leta 1851 Bratovščino sv. Cirila in Metoda. Toda ker uspehi niso bili povoljni, je zanimanje za misijonsko delo na Balkanu kmalu zaspalo. V zadnjih letih pa se je med Slovenci vnelo veliko zanimanje za katoliške Bolgare izhodnega obreda. Leta 1909 se je ustanovilo v Ljubljani „Apostolstvo sv. Cirila in Metoda“, ki popolnoma v Slomškovem duhu deluje za razširjenje katoliške vere med Bolgari. Med drugimi balkanskimi nekatoliškimi narodi se tako misijonsko delo niti ni moglo pričeti, ker je bilo med njimi preveč fanatizma proti katolicizmu. Slovenci smo torej med Bolgari dobri znanci, posebno med katoliškimi.

Ako bo hotela Avstrija vzdržati svojo zvezo z Bolgarijo in svoj upliv na javno življenje med Bolgari, bo morala v marsičem posnemati dosežanje delovanje Rusije v Bolgariji. Rusija ni samo na svojih kadetnicah in višjih vojaških šolah izobraževala častnikov za Bolgarijo — skoro izključno brezplačno, ampak na svojih gimnazijah, realkah, učiteljskih, trgovskih in obrtnih šolah je imela v izobilju brezplačnih mest za bolgarske mladeniče. Tako se je zasedla v Bolgariji, dokler ni vihar nad izdajalskim po-

četjem v zadnji balkanski vojski pretrgal vseh sider. In kje se naj bolgarski mladeniči izobrazujejo v Avstriji, nego med Avstriji najbolj zvestimi in Bolgarom najbližjimi Slovenci?

Slovenci imamo veliko nalogo, da navežemo srca Bolgarov na avstro-ogrsko državo. Ostala javnost nam mora v tem oziru pomagati.

Kako se govori s priprostim ljudstvom v tem resnem času?

(Priobčl Anton Kosi, šolski ravnatelj, Središče.)

Vlada, oziroma oblasti, niso imele še nikoli poprej priprostemu ljudstvu toliko povedati, kakor ravno sedaj v vojnem času. Poučiti je ljudstvo, zlasti kmečke ljudi n. pr. o napovedi živila, zlasti žita, o živini, o delaveh, o setvi itd., zakaj v vojnem času je v marsičem ravnati drugače, kakor sicer v normalnih razmerah. Kmeta je tudi svariti pred tujimi agenti, špekulanti, prekupei itd.

Oblastva, osobito c. kr. okrajna glavarstva, izdajejo in pošiljajo po naročilu c. kr. namestnije na občinske in župne urade, na šolska vodstva in na razne korporacije prav pogosto naredbe, odloke in ukaze, ki se potem ljudstvu čitajo s prižnice, ali pa označujejo po občinskih slugah ali drugih za to pooblaščenih osebah zunaj cerkve; tudi v šoli se na višji stopnji otroci seznanjajo kolikor toliko z naredbami, in ukazi, došlimi od „zgoraj.“

Vprašanje je, so li te naredbe, odloki in razglasi pisani v takem jeziku, da jih priprosto ljudstvo lahko razume. Jaz bi se upal trditi, da ne, četudi so pisani pri nas v obeh deželnih jezikih, torej tudi v slovenskem; a sestavljeni so v jeziku, ki mu pravimo „uradni“ in ki ga čisto tudi omikanec, torej naobražen človek težko razume. Da pa cenj. čitatelj ne boje mislil, da uradnega jezika samo preprost Slovenec ne razume, naj navedem tukaj besede znanelega nemškega pesnika in ljudskega pisatelja Petra Roseggerja, ki piše v svojem listu „Heimgarten“ — zvezek za mesec april 1915 — o tem med drugim sledeče:

Oblastva in uradi, ki hočejo in morajo z ljudstvom govoriti, pišejo jezikovni slog, ki ga celo naobraženeč komaj razume. Med uradniki se dobe gotovo tudi taki, ki se znajo v našem nemškem jeziku preprosto, jasno in poljudno izražati; toda ti tega ne smejo storiti, ker morajo jahati uradno kljuse, ono mrcino, ki ne more živeti in ne erkniti (diese Schindmähre, die nicht leben und nicht verrecken kann). Kako naj torej vlada, oblast, z ljudmi govori, če jim hoče brez ovinkov povedati kaj važnega? — Kako? Skratka po zaupnih osebah, ki so: župnik, učitelj, občinski predstojnik; ti vedo najbolje, kako se z ljudmi govori . . .

Okrajna glavarstva naj povzročajo, da se ljudem vsako nedeljo po teh zaupnih osebah v poljudnih, lahko umljivih besedah, bodisi v cerkvi, v šoli, v občinski hiši ali pod milim nebom pojasni, kaj jim je storiti. Ni dovolj, da se kako važno reč pove samo enkrat, ponovi se naj trikrat, ponovi se naj vsako nedeljo. Pa ne morda v uradnem tonu, ki zveni suhoparno, marveč izvrši se naj to na način, da ljudstvo spozna, da ž njim čutimo ter mu želimo in svetujemo le najboljše. Oblastva naj dačo svoje predpise, občinski zastopi pa naj dobe stroga povelja, da se ljudstvo neposredno in primerno pouči o gospodarskih potrebah naših dni . . .

Tem Roseggerjevim besedam nimamo ničesar drugega dostaviti, kakor ta-le resnični dogodek: V nek večji kraj na deželi je prišel nekoč poročat drž. poslanec o svojem delovanju v državnem zboru. Imeniten govornik je bil to, v državnem zboru je vzbud-

jal s svojimi govori občno pozornost. Pred volilci je govoril takrat naj eno uro. Ko je končal, stopil je domači župnik na govorniški oder ter pričel nekako tako-le: Vse to, o čemur vam je sedaj gospod poslanec na obširno razpravljaj, vam hočem sedaj nakratko pojasniti. Na to se je dotaknil župnik v poljudni besedi vseh točk, o katerih je razpravljaj poslanec, ljudstvo je z zanimanjem sledilo njegovim kratkim, a jedrnatim besedam in ko je poslanec odšel, je pristopil neki kmetič k župniku ter dejal: „Hvala vam lepa, gospod župnik, za vaš govor in pojasnilo, vas smo razumeli vsi, gospoda poslanca pa ne. Vi razumete nas, mi pa vas.“

Poznam dušnega pastirja, ki vsak uradni dopis natanko preštudira, predno ga priobči vernikom, zlasti pa razmišlja o načinu, kako bi ga ljudstvu s prižnice objavil, da bi ga razumeli. Navadno pogodi pravi ton, ker pozna duševno obzorje svojih ljudi ter ve, kako je treba z njimi govoriti, da — besede za- ležejo.

V Rusiji nas poznajo.

„Reichspost“ poroča z dne 11. oktobra:

V ruskih časnikih se neprestano pritožujejo čez zadržanje naših Jugoslovancev v sedanji vojski. Moskavsko „Ruskoje Slovo“ — glasilo ruskega zunanjega ministrstva — je pred kratkim odkrito izjavilo: Avstrijski Jugoslovani so svojemu cesarju in kralju Francu Jožefu tako udani, da na kako zvezo s Srbijo niti ne mislijo.

Zdaj objavlja „Novoje Vremja“ dopis iz Sangaja na Kitajskem, v katerem se Rusinja M. D. Slavjanskaja strašno nad tem razburja, da so Nemci in avstrijski Slovani, ki prebivajo v Sangaju, slavili zavzetje Varšave. Zraven nemških vsklikov je bilo slišati tudi slovanski „Živio“ in celo noč se je prepevala hrvaška in slovanska ljudska himna: „Lepa naša domovina.“

„Torej vidite“, pripominja znani, k desnici se nagibajoči časnikar M. Menčikov v „Golosu Russi“, „kako Hrvatje celo v Sangaju mislijo o naši fragični usodi . . .“

Mirovna pogajanja med Anglijo in Nemčijo?

Londonski list „Times“ piše na uvodnem mestu: Dopisnik, ki se je ravnokar vrnil iz Nemčije in Avstrije, nam pripoveduje, da verujejo v Berlinu v neko prav čudovito govornico. Kakor se nam zatrjuje, so se osebe v visokih uradih opetovano izjavile, češ, da so se člani angleške vlade pogajali z gotovimi osebami v Londonu glede sklepanja miru. Tozadevne predloge so baje stavili člani angleške vlade.

Ta vest se v visokih berlinskih krogih ne le pripoveduje, ampak tudi trdno veruje. Za tiste, ki poznajo sedanje ljudsko razpoloženje na Angleškem, je ta vest veliko presmešna, da bi zaslužila resno odklonitev. Na Angleškem ni človeka, ki bi trenutno verjel, da bi se udeležil kakega tozadevnega pogajanja bodisi kateri član angleške vlade, bodisi kateri Anglež na odgovornem mestu.

Če pa vlada v resnici v visokih nemških krogih tako veliko varanje samega sebe, se isto ne more dovolj hitro in temeljito uničiti. Nemce, ki so nedovni dovolj, da se udajo varanju samih sebe, zagotavljamo, da bi jeza ogorčenega angleškega prebivalstva strmoglavila takoj za vselej vse tiste angleške vodilne vladne osebe, ki bi se spustile v take razgovore, jih pripustile, jih zamolčale iz tega ali onega vzroka, ali ki bi krivce skrivale ali krile. Vse tozadevne vesti so popolnoma neutemeljene. Angleško prebivalstvo noče vedeti ničesar o miru, ki bi trajno ne jamčil, da niso smotri, zaradi katerih se je začela vojska, doseženi, tem manj sedaj, kakor takrat, ko so Nemci prekoračili belgijsko mejo.

Tako piše „Times.“ Berolinski listi odgovarjajo na to: Ni sicer znano, ali je vest o povratku dopisnika iz Nemčije in Avstrije resnična ali ne, ali pa je le zgolj iznajdba londonskega lista, z namenom, da bi mogel govoriti o mirovnih vesteh. Če bi pa v Berlinu v resnici „verovali“, da se pogajajo člani angleške vlade o miru, naj bosta lista „Times“ in „Daily Mail“, ki sta največja vojna hujskača, trdno prepričana, da je to tudi res. V zadnjih tednih je bila opetovano razširjena vest, da je v imenu neke osebe angleškega ministrstva (lord Haldane?) poizvedoval poslanik neke nepriestranske države v Berlinu, pod katerimi pogoji bi sklenila Nemčija mir z Anglijo. Toda od takega poizvedovanja do resnih mirovnih pogajanj je še dolga pot, zlasti tedaj, če je trdna volja, kakor v Berlinu, da se mora vojska izvajati do konca, dokler Anglija ne sprejme brez upiranja vseh nemških zahtev.

Bolgarsko-srbsko bojišče.

Bolgari napredujejo z veliko naglico in z velikimi uspehi. Srbi so mogli proti Bolgarom postaviti le manjše sile in tako prodirajo bolgarske čete, ne da bi naletele na poseben odpor. Najvažnejši in dalekosežni uspeh so dosegli Bolgari v gornji Moravski dolini. Bolgarska skupina, ki je udarila čez Bosilevgrad, se je polastila malega, a važnega mesta Vranja.

Zavzetje Vranje je največje važnosti. Vranje leži ob železnici Niš—Skoplje. Z zavzetjem Vranje je torej Bolgarija ločila Staro Srbijo od macedonske Srbije, prerezala srbske sile na dva dela ter onemogočila nadaljno dovažanje vojnega materiala za srbsko armado iz Soluna. Vrhutega je Bolgarom prosta pot v Skoplje in v Kumanovo.

Zelo važno je tudi poročilo, da so Bolgari, ki so udarili iz Strumičine doline v Srbijo, zavzeli mesto Štiplje. Štiplje leži v dolini Bregalnice. Odtod pelje zahodno cesta v Krivolak ob Vardarju, južno v Velesovo ob Vardarju, na obe strani okoli 25 km daljave. Ako pridejo Bolgari v Velesovo in v Krivolak, pače v njih roke 40 km železnice Solun—Niš, obenem dobijo proti jugu zvezo s četami, ki se pri Valandovem borijo že tudi proti Francozom in Angležem. V Solun je dospel vlak s francoskimi in angleškimi ranjenci s tega bojišča.

Francosko-angleški načrt je bil, da koncentrirajo svojo pomožno armado pri Kumanovem. Ta načrt je sedaj že preprečen. Bolgari so pripravljani na francosko-angleško prodiranje ter imajo dovolj čet, da ga ustavijo.

Jedna bolgarska skupina prodira čez Sultan Tepe, ki je že zaseden, tudi proti Kumanovem. Prodiranje v Macedonijo je za Bolgare tem lažje, ker jih prebivalstvo sprejema kot svoje rešitelje.

Opredeljene in vsled tega tudi počasneje prodirajo Bolgari čez Timok in proti Pirotu. Teren je tam težaven in Srbi imajo očitno na tej fronti precej dobro izgrajenih obrambnih pozicij. Navzlic temu napreduje Bojadjeva armada nevzdržno na fronti Zaječar—Negotin, proti Knjaževu in proti pirotski kotlini, kjer je zavzela Knjaževac in osvojila prvo utrjeno črto pirotskega mostišča. Operacije v smeri na Piroto in čez Knjaževac so naperjene naravnost proti Nišu.

V Solunu se nadalje izkrcavajo sporazumove čete. Grčija je že trikrat vložila protest, toda zaman. S silo pa si še ne upa, ali ne maha nastopiti.

Bolgari zavzeli Sultan-Tepe.

Bolgarska armada je dosegla že izredno lepe uspehe. Čile bolgarske čete silijo neprestano naprej. Želja po pravičnem osvoboditvi jih žene v Macedonijo in srbsko ozemlje. Kakor pravi uradno poročilo z dne 20. oktobra, je bolgarska kolona zasedla po naglem zamahu močno sovražno postojanko na visini Sultan-Tepe, južno-zahodno od Krive (Egri) Palanke. Visina Sultan Tepe ovladuje cesto, ki vodi iz Bolgarije v Kumanovo. Od te visine je še kakih 50 ki lometrov do Kumanovega. Od Sultan-Tepe prodira bolgarska kolona dalje proti Kumanovu. V teh bojih so Bolgari ujeli 2000 Srbov ter uplenili 12 topov.

Pot proti Skoplju prosta.

Zavzetje Vranja je izredno velike važnosti — bolgarskim četam je sedaj odprta pot v Leskovac in Kumanovo ter v Skoplje. Ko bodo Bolgari zasedli to črto, bo Srbija od Macedonije popolnoma odrezana.

Dva turška armadna zborna na Bolgarskem.

List „Stampa“ poroča, da sta že dva turška armadna zborna došla na bolgarsko ozemlje, da se tam vspešno z bolgarsko armado — vsaka kot samosvoja skupina — borita proti četverosporazumovim četam. List izjavlja, da je sedaj prišel za Italijo čas, da svojo vojno napoved napram Turčiji tudi praktično izvede.

Kako se Bolgari borijo.

Sofijski poročevalec bucareškega lista „Minerva“ poroča: Vojna podvzeta bolgarske armade se sijajno razvijajo. Zavzetje Vranja in Kočane je najlepši dokaz, da bolgarska armada daleč nadkriljuje svoje nasprotnike. Kakor pravijo poročila iz bojišča, se borijo bolgarski vojaki z občudovanja vrednim junaštvom in premagajo pri svojem prodiranju vse na-

ravne in umetne zapreke. Pred Pirotom so morali zavzeti Bolgari utrjeno postojanko. Srbi so sipali strašni ogenj proti Bolgarom, a ti so kljub temu vstrajali pri naskoku. Bolgari so vrgli svoje puške proč in so samo z bajoneti v rokah drli v sovražne strelske jarke. Razvila se je strašna borba, mož proti možu. Mnogo Srbov je bilo podavljanih in po kratkem času so Bolgari zavzeli sovražno postojanko.

Italija napovedala Bolgariji vojsko.

Rim, 19. oktobra. »Agenzia Stefani« poroča: Ker so pričeli Bolgari sovražnosti proti Srbiji in se zvezali s sovražniki Italije in se bore z njenimi zavezniki, je italijanska vlada na kraljev ukaz izjavila, da obstoja med Italijo in Bolgarijo vojno stanje.

Pred vojno napovedjo Rusije Bolgariji.

Pariški „Petit Parisien“ poroča iz Petrograd Vsak čas se pričakuje vojne napovedi Rusije Bolgariji. Mogoče, da bo vojna napoved v zvezi z manifestom ruskega carja na bolgarski narod.

Glede Italije pravi „Stampa“, da je Salandra poslal kralju Viktor Emanuelu spomenico, katero sta skupno izdelala z ministrom zunanjih zadev, Sonninom. V tej spomenici se poudarja, da se bo Italija udeležila blokade bolgarske obali Egejskega morja.

Rumunija čaka.

Rumunski finančni minister Costinescu priobčuje v nekem bucareškem rusofilskem listu razlago o vzrokih, zakaj da Rumunija danes ne more iti z entento. Pod sedanjimi razmerami, pravi Costinescu, ne preostane Rumuniji nič drugega, nego počakati dogodke na Balkanu. Ako bi posegla Rumunija vmes, bi to imele za posledico, da bi se morala Rumunija bojevati na dve fronti. Ako bi se bila Bolgarija obožila proti nam, potem bi se bili morali zganiti tudi mi. Zakaj naj bi bili torej vezani na dve fronti? Vzrok, da Rumunija v maju ni stopila z akcijo, je ta, ker je Rusija odbila naše opravičene teritorialne zahteve. Rumunija se ne more udeležiti dolge vojne. Vojna pa bo dolga, mi pa ne moremo vzdrževati dolge vojne. Raziaga Costinescujeva končuje s tem, da v slučaju, ako bi sedanja vlada vsled napadov opozicije odstopila, ne bi prišla do oblasti ne Take Jonescu, ne Filipescu, marveč konservativna stranka, katero podpira liberalna, da bi se deželi prihranil prelom nevtralitete.

Sporazum med Bolgarijo in Grčijo.

Posebni poročevalec ogrskega lista „Az Est“ poroča iz Sofije:

V celi Bolgariji se je z zadovoljstvom vzelo na znanje, da se vse bolgarske armade samostojno borijo. Bolgarske armade delujejo popolnoma samostojno in neodvisno tudi napram Turkom. Bolgarski vojniki gredo k naskoku proti Srbom s klici: „Izdajalski zavezniki! Roparska druhal!“ Bojujejo se z nedosegljivim junaštvom. Akoravno je bolgarska fronta več kot 600 km dolga, je vendar bolgarska meja zavarovana celo proti slučajnemu napadu četverosporazumovih čet. Bolgarske čete so že s prvega početka vojske kazale posebno premišljeno zmernost napram Grčiji, kar je izzvalo pri Grkih ugodni odmev. Vse to svedoči, da je pričakovati med Bolgarijo in Grčijo popolnoma sporazumnega postopanja.

Rusija in Rumunija.

„Berliner Tageblatt“ poroča iz Sofije: „Do danes še ruska vlada — kakor sem izvedel v diplomatskih krogih — ni podvzela v Bukarešti nikakih uradnih korakov, da bi dobila dovoljenje od rumunske vlade za prehod ruskih čet skozi Rumunijo. Vendar so merodajni krogi prepričani, da se Rusija temu podvzetju ne bo odpovedala in bo prehod ruskih čet, kot svoje zadnje obupno sredstvo, skušala izvršiti. V Bukarešti pa prihajajo do nazorov, da se je treba tej možnosti z vso odločnostjo ustaviti. Rumunci dobro vedo, da bi Rumunija vsled prehoda ruskih čet, če bi proti temu vlada tudi protestirala, prišlo do srditega spora med Rumunijo in osrednjima državama. Veliko vprašanje je, če se bo Rumunija v tem oziru postavila proti Avstriji, Nemčiji in Bolgariji. Predobro je se znano, da je ob začetku svetovne vojske kralj Karol odklonil, takrat še ne oslabšani Rusiji dati dovoljenje za prehod ruskih čet skozi Rumunijo. Dvomljivo je, da bi sedaj vlada

kralja Ferdinanda druga e postopala napram poraženi Rusiji, če bi Rusija Rumuniji tudi Besarabijo obljubila kot protiuslugo. Sicer pa je rumunska vlada v Petrogradu izjavila, da se bo Rumunija vsaki kršitvi njene nevtralnosti zoperstavila z orožjem.

Nov poveljnik v Solunu.

Iz Londona se poroča: Angleški general Sir Charles Monro je imenovan za vrhovnega poveljnika četverosporazumnih čet v Solunu. Dosedanji vrhovni poveljnik general Hamilton se vrne v Anglijo, da poroča v Londonu o poteku izkrcavanja in o stanju izkrcanih četverosporazumnih čet v Solunu. Do prihoda novega vrhovnega poveljnika generala Monro-a v Solun je začasno izročeno poveljstvo četverosporazumnih čet generalu Birdwoodu.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

V angleški „modri knjigi“ je omenjeno, da je Anglija takoj po umoru Frane Ferdinanda sporočila zaupno Srbiji, naj se ne uca zahtevam Avstrije po zadoščenju. Isto je storila, kakor znano, Rusija odkrito in javno. In Srbija ni hotela dati zadoščenja za ničvredni zločin. Tako je nastala sedanja svetovna vojna. Srbija je po pravici upala na pomoč Anglije in Rusije. Toda obe državi sta jo v sili zapustili — Rusija še sploh ni poslala vojaka na pomoč, Anglija bore malo, le Francija, ki je bila med vsemi krivci še najmanj udeležena, ne dovolj in ne pravočasno. Tako zločinca v sili zapuščajajo njegovi sokrivci ter sami skrbijo za njegovo kaznitev. Srbija umira, kaznovana od onih, ki jih je kruto žalila, in zajetna od onih, ki so jo tirali k zločinu in ji branili dati zadoščenja.

Srbi se morajo umikati na celi črti. Mačva je malodane popolnoma zasedena od naših čet. To je že velik uspeh. Kajti cela Mačva je bila kakor ena velika trdnjava. Vsako ped zemlje smo morali vzeti v boj. Zraven pa še pride nenavadna žilavost srbskega vojaštva, ki se bori za obstoj svoje domovine. — Sabac je zopet v naših rokah, istotako Obrenovac. Mesto Sabac je v teku svetovne vojske že tretjičkrat v naših rokah, prvič dne 14. avgusta 1914, v drugič dne 2. novembra 1914 in sedaj tretjič.

Južno od Obrenovca so naše čete prodrle že do Stepojevca, v dolini Kolubare, okroglo 18 km od Obrenovca. Južno od Belgrada smo prodrli čez 20 km, južno od Smederova do Selovca, torej tudi čez 20 km, le jugoizhodno od Pasarovca, kjer iščemo zveze z Bolgari, smo že nad 25 km napredovali.

Na Srbskem se je pokazalo franktirerstvo v najširšem obsegu. Boja se udeležujejo ženske, otroci in starci, z nedovoljenimi sredstvi in iz zasede. Za to se more vršiti napredovanje naših čet sila previdno in počasi. Toda za Srbe, kakor sploh za vsaki narod, je franktirerstvo samoumor. Za vojsko so možje, stoječi pod vojaškim poveljstvom, ne pa ženske, starčki in otroci. Franktirerjem se nikjer ne daje pardona, in gotovo še tudi v Srbiji ne.

Srbska uradna poročila.

Srbsko uradno poročilo od dne 12. okt. pravi: Dne 10. oktobra, ob 2. uri popoldne, je pričel sovražnik ljuto obstreljevati naše pozicije pri Zabrežju. Vporabljal je granate z dušičimi plini, ki pa niso povzročile v naših vrstah nobenega nerada. Naši vojaki so se takoj opremili z obrambnimi krinkami. Nek naš oddelek je jurišal proti sovražniku ter je šel skozi neko s plinovimi bombami delujočo kolono. Vsled našega napora preseneče so se sovražne čete umaknile. Nekaj jih je šlo celo čez most nazaj, ki je bil tam zgrajen čez Savo. Pri 5. uri popoldne je sovražnik zopet napad obnovil ter je pričel ljuto streljati z dušičimi bombami. Ko so njegove čete jurišale, so jih naši vrgli nazaj ter jih zasledovali do 200 ali 400 m pred njihove strelske jarke. Pri tem smo ujeli 1 častnika in 30 mož.

Srbsko uradno poročilo od dne 13. okt. pravi: Položaj dne 10. oktobra in ponoči od 10. na 11. okt. je bil sledeč: Donavska fronta je neizpremenjena. Severno od Požarevca je sovražnik dvakrat poskušal, da bi se polastil naših postojank; oba napada smo odbili in zadali sovražniku težke izgube. Ob naših postojankah pri Smederevu je sovražnik ponoči vzel vas Lipo, mi smo jo pa zopet osvojili in prisilili sovražnika, da se je umaknil ter mu zadali občutne izgube. Sovražnik je podvzel dva ponočna napada, da bi se polastil trdnjave in mesta Smederovo; oba napada sta bila odbita; sovražnikove izgube so visoke. Pri Belgradu je sovražnik dne 10. oktobra napadel naše postojanke v okolici mesta. Noč je potekla brez bojev. Ob savski fronti je otvoril sovražnik močan artilerijski ogenj s topovi velikega kalibra. Naše čete so obdržale svoje postojanke. Od Sora ni nič važnega poročati.

Srbski generalni štab poroča dne 14. oktobra: Dne 11. oktobra in sledečo noč se je nadaljeval boj ob donavski fronti južno od Građišta in zapadno od Smederova. Smederevo smo opustili. Pri vasi Lipe se je vršil srđiti boj, sovražnik je mogel vas zasedeti. A

plačel je ta uspeh z bolj težkimi izgubami, kakor jih je imel od začetka svoje ofenzive. Bojišče je pokrito z mrtvimi sovražniki. Neprijatelj nas je napadel na belgrajski fronti pri Mokrih, Velikem Lugu in Tornaku. Od savske in drinske fronte ne javljajo ničesar pomembnega.

Srbski generalni štab poroča dne 15. oktobra: Dne 11. oktobra zjutraj so nas Bolgari presenetljivo napadli pri Korici glavi. Napad smo odbili. Isti dan so Bolgari navalili na naše pozicije pri Ivanovu in Livadi, kjer so bili takisto vrženi nazaj. Isti dan so še napadli našo pozicijo pri Pisani in Bukvi. Ne da bi dosegli kak uspeh, so imeli izgube pri Rasovatih (?), Kamnu in Goruši. Dne 13. oktobra so navalili Bolgari na naše črte pri Crnih, Kamnu ter pri Psi-nji, Bukvi, Beselih (?) in Novi tverki (?) ter so vrgli naše oddelke nazaj. Bolgari so pričeli streljati na celi timoški fronti; naše pozicije jim niso odgovarjale. Dne 14. oktobra so presenetljivo navalili na Ešane, Kladenac in Crni vir. Zasedli so te kraje ter nadaljevali svoj napad proti Djuleji Glavi, Plašnji, in Kovačevu pri Pirotu. Pri Krivi Palanki so napadli Bolgari dne 13. oktobra ob 11. uri ponoči malo utrdbo Ravne Gnile in naše pozicije Požidarico in Rujan pri Radovinci. Takisto so nas napadli v smeri Radičevo in Ograđena ter skozi dolino Strumice. Tako pričinja Bolgarija z nami vojno, kakor l. 1913, napadli na nas prav iznenada in brez vsake vojne napovedi.

Dne 17. oktobra poroča srbski generalni štab: Na severni fronti so se morale čete, ki se nahajajo južno od Smederovega, radi umikanja onih sil, ki so branile Belgrad, umakniti. Na izhodni fronti v dolini reke Timok in Nišave so se vršili boji, ki so velike važnosti. V Vlasinadolini in ob bolgarski meji se srđiti boji nadaljujejo. Med Vranjo in Ristovcem so sovražne čete zasedle ozemlje, ki obvladuje železniško črto. Radi tega se je železniška zveza med obeh mestama prekinila. V Vranji se srđiti boj nadaljuje. Bolgari so bili v Žibevcih vrženi nazaj. Razpoložene srbskih čet je izborno. Dobile so znatnih ojačenj. Onostran Vranje so brzozjavne zveze pretrgane. Na južni fronti imajo naše čete zasedeno ozemlje med goro Stracin (32 km izhodno od Kumanovega) in breg reke Bregalnice.

Srbski tiskovni urad razglasi dne 18. oktobra: Na srbski fronti so Bolgari z močnimi silami napadli na celi črti. Na ozemlje Timoka, blizu Zaječarja, so prekoračili Rajsokovsava. Dalje proti jugu so nas prisilili, da smo se umaknili proti Knjaževcu. Z več polki so tudi napadli pri Krivi Palanki ob cesti na Kumanovo. Posrečilo se jim je priti do Čupino-brda, odkjer morejo ogroziti Kumanovo—Vranjo in železnico Niš—Solun. Ob Bregalnici smo se uspešno upirali.

Prehod naših čet pri Belgradu

Za prehod čez Donavo in Savo pri Belgradu je naša artilerija tamošnja tla dobro pripravila. Dne 6. oktobra je začela težka artilerija bljuvati grozovit ogenj na mesto. Vsled obstreljevanja belgrajskih utrdb je bil posebno severni del mesta. Kalimegdan, kolodvor, klavnica in tovarniški del, po naših bombah skoro popolnoma razrušen ter neprestano zavil v gost dim in plamen. Grmelo je tako, da se je v mestu Zemunu zemlja tresla, kakor ob potresu. Avstrijski možnarji so izstrelili čez tisoč bomb proti Belgradu.

V noči od 6. na 7. oktobra okrog polnoči so bile naše prve čete pripravljene za prehod. Pionirji so veliko število čolnov in splavov že več dni prej pripravili ob Donavi in sicer tako, da jih Srbi niso opazili. V teh čolnih bi se naj prepeljale naše napadalne čete na srbsko stran Donave. Vse je bilo tako spretno uprizorjeno in maskirano, da so Srbi naše priprave prepoznali. Dne 7. oktobra, točno ob 2. uri zjutraj, so naše baterije pričele z silovitim ognjem obstreljevati ona mesta, ki so bila določena za prehod naših čet. Srbski žarkometi so bili takoj uničeni in naši težki topovi so zdrobili nevarne sovražne baterije na Vračarju in na Banovem Brdu. Tako se nam je zvečer dne 8. oktobra s pomočjo temne noči posrečilo, do jutranjega svitla — okrog uš. ure v jutro — spraviti več bataljonov čez Donavo in sicer na severo-izhodni strani Belgrada. Te čete bi se bile morale vgnezditi v tovarniški del mesta. To pa je bilo mogoče šele tedaj, ko je bil železniški nasip, ki leži čisto blizu, zavzet. Ta nasip so imeli Srbi prav močno zaseden. Nasip je bil za Srbe izborna dobra postojanka in kritje. Več mesecev so Srbi nasip votlili in svoje tamošnje utrdbe tako izborno krili in pa maskirali, da je bilo edino edino s silnim bajonetnim jurišem mogoče istega zavzeti. Bil je trd, srđiti in izredno krvav boj, ki se je bil za to srbsko belgrajsko postojanko. Srbske izgube so bile tukaj izredno velike. Po sedem do osem mrtvih Srbov je ležalo drug vrh drugega v globokih obrambnih jarkih. Večina letih mrtvesev je padlo že poprej kot žrtev našega artilerijskega ognja. Naše žrtve so bile razmeroma zelo male. Za to se imamo zahvaliti naši vrli artileriji. Naše izgube so znašale namreč samo približno eno četrtino srbskih izgub, čeprav ima po navadi napadalec mnogo večje izgube kot branitelj.

Ko je napočil dan, so bili naši prednji oddelki na sovražnem bregu v zelo nevarnem položaju. Pri belem dnevu namreč ni bilo misliti na to, da bi se nadaljevalo prevajanje naših čet na srbsko stran

Donave. Lastna artilerija pa naše čete na oni strani ni mogla več podpirati, ker sta nasprotujoči si sovražni infanterijski črti bili oddaljeni druga od druge samo 50 do 100 korakov. Za hrbotom naših oddelkov je bila široka in deroča Donava, tako da je bilaj ta hip zveza z glavno našo armado na severnem bregu Donave nemogoča. V takem položaju so morale naše čete na srbski strani vstrajati, kajti na takojšnjo nadaljevanje naskakovanja srbskih postojank še misliti ni bilo. Iz neposredne bližine so sipale srbske strojne puške, ki so se šele v zadnjem trenutku oglasile, od spredaj in zadaj ogenj na naše vrste. Celi nočni napad se je namreč odigral na zelo majhnem prostoru. Ozek pas ob donavskem bregu do nasipa je bil brez vsakega kritja. Enako ozemlje se drži nasipa na drugi strani in se razteza nekoliko navkreber. To ozemlje je obraščeno z grmičevjem in se razteza do starih nasipov Kalimegdana. Na izhodni strani se pa pride po majhnih livadah najpoprej do hišnih skupin in nato do tovarniškega dela mesta.

Našim sedaj ni drugega preostajalo, kot vstrajno vzdržati in počakati, da je bila srbska artilerija, katero so naši topničarji izsledili, uničena. Proti srbskim strojnimi puškami in infanteriji so se naše čete dovolj močno zakopale. Za naše je veljalo le pravilo, da se ne smejo dati napasti in vreči v vodo. Celi dan (dne 8. okt.) se je nato vršil artilerijski boj. Na Kalimegdanu so se pojavili vedno novi topovi, katere pa so naše baterije na banatski strani in havbice z monitorjev uspešno obstreljevale in jih končno prisilile, da so morali umolkneti.

Ko je nastopila noč, se je zopet nadaljevalo s prevozom svežih čet čez Donavo. Raničene prvih čet so spravili čez reko, čete na srbski strani pa znova založili s strelivom in živili. Srbi so celo noč od 8. na 9. oktober z Vračarja streljali na naše čete. Posluževali so se tudi minskih metačev z največje bližine. Boj je bil silno krvav. Naši so s silo drli preko žičnih ograj; razvil se je boj moža z možem. Srbi so se hudo borili. Srbski infanterist, ki je imel že prestreljene prsi in je ležal na zemlji v mlaki krvi, je še vedno prožil svojo puško proti našim, dasiravno mu je bruhala kri iz rane. Končno je bil nasip in bližnje postojanke v naših rokah.

Nato pa so drle naše čete proti mestu. V vrtu na Kalimegdanu sta se pojavila zopet dva težka topova. Naša artilerija ju je kmalu uničila. Srbi so se umikali pred našim naskakovanjem in jurišanjem le korak za korakom. Vrženi so bili z predmestnih livad v zunanje dele mesta. Naši so morali vsako hišo samo za-se zavzeti. Boj je trajal skoro cel dan. Celotne srbske čete so bile med branitelji ter so streljale iz pušk in metale bombe na naše. Vsaka hiša je bila polna napadalecev. Že v jutru dne 9. oktobra je udril 3. bataljon šentipolitskega polka na Kalimegdan in tam razobesil avstrijsko zastavo. Srbi so se neprestano umikali, boreč se za vsako ped zemlje in za vsako bajto. Končno so vsled vedno bolj silnega jurišanja naših čet morali Belgrad popolnoma izprazniti. Boj za mesto je trajal cela dva dni.

Vojni plen je bil v Belgradu izredno lep. Poleg obilo topov, pušk in streliva so dobili naši v roke i mnogo drugega vojaškega gradiva, mnogo usnja in premoga. Med tem, ko so naši na izhodni strani zapodili Srbe popolnoma iz mesta, so udrle tudi zavezniške čete na zahodni strani v Belgrad. Še prej pa so na Ciganskem otoku prizadajale Srbom velike izgube. Na zahodni strani mesta, ob okoliških hišah, vinogradih, pašnikih in koruznih njivah se je še sovražnik obupno ustavljal, a je bil končno tudi še tam vržen nazaj.

Tako je Belgrad po zelo krvavem boju padel 9. oktobra našim četam v roke.

Kövesova armada zasedla 120 kv km ozemlja.

Berolinski „Lokalanzeiger“ poroča iz Bukarešte, da je armada avstrijskega generala Kövesa v teku 10 dni zasedla 120 kv km srbskega ozemlja. Odkar so naše čete v Srbiji v ofenzivi, so angleško-francoski zrakoplovec svojo delavnost v Srbiji popolnoma opustili.

Za bakrene rudnike.

Pariškemu „Temps“ se dne 19. oktobra poroča iz Niša: Avstrijske in nemške čete so dosedaj v dolini reke Morave zasedle že 15 kilometrov srbskega ozemlja. Te čete nadalje rapadajo Srbe z močnimi silami z višin, ki ločijo Moravsko od Mlavske doline. Kakor se vidi, imajo ti napadi kot neposredni cilj, zavzeti zavrton kraja Bor ležeče bakrene rudnike med Žagubico (ob izvru Mlave, zahodno od Negotina) in Zaječarjem. Zavezniški armadi hočeta v dolini reke Timok podati Bolgarom roke in se z njimi združiti. V tem prostoru grozi velika nevarnost.

Vojvoda Putnik zbolel.

„Az Est“ prinaša iz Bukarešta privatno poročilo Vojvoda Putnik je radi boleznii odložil službo generalštabnega načelnika. Njegov namestnik je Pavlovič.

Znano je, da vojvoda Putnik boleha na astmi, za to je mogoče, da je ta vest resnična, toda pri privatnih poročilih je kljub temu treba previdnosti.

Srbski glavni vojni stan.

Poroča se, da se je srbski glavni vojni stan iz Kragujevca preselil v Bitolj (Monastir).

Iz Niša v Bitolj.

Diplomatski zbor se preseli v Bitolj. Istotako se preseljuje tja zunanje ministristvo, arhivi in narodna banka. Vlada še ostane v Nišu.

Novejši listi prinašajo vest, da diplomatje ne morejo odpotovati, ker so železnične zveze pretrgane. Da so železnične zveze pretrgane, bo res, ali da bi ne mogli odpotovati, n. pr. z avtomobili, se nam ne zdi verjetno.

Iz Bitolja v Solun.

Srbski državni zaklad, ki se je spravil iz Niša v Bitolj, so prepeljali sedaj v Solun, odkoder v slučaju neugodnega položaja pride v Pariz. S tem dobijo Francozi garancijo za srbske dolgove v roke.

Železniški promet v Srbiji ustavljen.

Na srbskih postajah je nabito, da je po celi Srbiji ustavljen osebni in blagovni promet na vseh železnicah dežele.

Balkanske armade.

Iz Berna poročajo, da ceni „Ruskij Invalid“ bolgarsko armado na 563 000 mož, srbsko pa le na 278 tisoč mož. Tudi grška armada je po tej statistiki manjša, kakor se je mislilo; stoji namreč le 250.000 mož.

Kako je v Srbiji?

Vojni poročevalci opisuje srbsko armado in notranje srbske razmere sledeče:

Vso srbske čete so popolnoma križem zmešane, čete prvega, drugega in tretjega poziva se bojujejo vse križem. Oborožene so vobče dobro, le čete drugega poziva so večinoma oborožene s turškimi puškami, uplenjenimi v balkanski vojski. Uniformirane niso enotno. Čete tretjega poziva nimajo sploh nobene uniforme, ampak nosijo srbsko narodno nošo. Plašči linijskih čet so deloma ruskega, deloma angleškega izvora in ta zunanja razlika napravlja utis pisane mešanice. Vobče nočejo dati ujeti srbski vojniki nobenega pojasnila, vendar je bilo ujetih tudi nekaj srbskih častnikov, kojih izpovedbe glede stanja notranjepolitičnega razmer so bile zelo zanimive. Tako na primer je pravil ujet srbski stotnik, da je prišla sedanja nemška ofenziva za Srbe popolnoma nepričakovano in so bili Srbi glede števila avstrijsko-nemških čet popolnoma na nejasnem, tako da so bile tozadevno razširjene najrazličnejše vesti. V deželi je zavladala velika pobitost, k temu še pa pride veliko nasprotstvo med vlado in kraljem. V častniških krogih vlada glede franktirerstva mnenje, da bodo divjali ti franktirerski boji samo v obmejnih okrajih, kjer so srbski popi hudo fanatizirali prebivalstvo, toda v notranjosti dežele se bo pa prebivalstvo, ki je že do grla sito vojne in si želi miru za vsako ceno, zadržalo miroljubno. Srbski zrakoplovci niso bili kos svojih nalogi, so popolnoma odpovedali, čeprav se nahajajo v srbski armadi veliko francoskih zrakoplovcov in zrakoplovcev. Vsléd tega si je možno razlagati, da so mogle naše čete takorekoč neovirano prekoračiti reko Donavo. V bližnjem času bržečas ne bo prišlo uo velikih, odločilnih vojnih dogodiljev, za kar že govori značaj gorskih bojev. Bližnji dogodki še pač ne bodo nudili slike velikega in enotnega podvzvetja, ker se bodo bili boji na raznih mestih. Dejanski uspehi sedaj se vršečih bojev bodo postali očitni še le takrat, ko bo prišel vsled skrajšanih razdalj tudi v taktičnem oziru do veljave strateški pritisk sedaj od treh strani prodirajočih avstrijskih, nemških in bolgarskih čet.

Izkrcavanje v Solunu.

Italijanski listi poročajo: Izkrcavanje v Solunu se nadaljuje. 80 velikih parnikov, ki so razdeljeni v brodovja po 6 parnikov, prevažajo čete v Galipolu v Solun, in sicer sveže avstralske in kanadske čete, ki so se nabajale še le 3 tedne pred Dardanelami. Druzi parniki dovažajo ogromne množine vojnega materijala in živil. V prvem tednu se je izkrcalo 40 000 mož, pričakuje se vsega skupaj 300 000 mož. V solunskem pristanišču križarijo angleške torpedovke „Pester Lloyd“ pa poroča: Izkrcane čete se morajo boriti z ogromnimi težkočami. Ker je žel znica na Niš že pretrgana, so se morali vrniti številni vlaki, ki so vozili čete in vojni materijal.

Zdravstveno stanje v solunskem taborišču je slabo. Taborišče je tudi premajhno, tako da se novi transporti, ki prihajajo, sploh ne morejo izkrcati.

Avstrijsko-italijansko bojišče.

Proti Italijanom se bije sedaj tretja velika bitka ob Soči, katero podpirajo Italijani z napadi tudi na koroško in tirolsko fronto. Ta ofenziva je najsilnejša izmed vseh, ki so se dosedaj vršile.

Vsi deli italijanske armade se udeležujejo te ofenzive. Nepregledna množina streliva, topov, strojnih pušk, in metalcev min je Italijanom na razpolago. Italijani si mislijo: sedaj ali pa nikdar. Toda hrabrost naših vojakov je že odgovorila in odločila: Nikdar! Ob Soči, kjer so bili napadi najhujši, tako na fronti od Kobarida do Tolmina, pri Gorici, na Doberdolski planoti, in ob spodnji Soči je bitka pravzaprav že odločena. Kupi italijanskih mrličev pred našimi jarki so uspeh tretje velike ofenzive ob Soči. Toda Italijani še ne mirujejo, na vsak način napadajo dalje, kljub dosedanjim velikanskim izgubam hočejo izsiliti še navsezadnje vojno srečo.

V vsem se udeležuje 700.000 do 800.000 Italijanov sedanje ofenzive. Nikjer se nismo umaknili, le v Judikarijah, na jugozahodnem Tirolskem, smo šli na glavno oporno črto nazaj, kakor smo v prejšnjih bojih prepustili Monte Coston na planoti Wielgereuth Italijanom.

Toda na soški fronti stojimo trdno, nepremakljivo kakor naše ondotne gore. Vojaštvo doprinaša žudeže v hrabrosti in prenašanju šrapač.

Cadorna se baje najbolj upira, da bi Italijani šli na Balkan. Sedanja ofenziva bi potemtakem naj bila tudi dokaz, da Italijani itak doma storijo svojo dolžnost. Italijan pač mora povsod goljufati svoje zaveznike.

Italija na Balkanu

V angleški poslanski zbornici je Lord George odgovarjal na stavljena vprašanja. Poslanec Dalziel je vprašal, ali bodo italijanske čete skupno s francoskimi in angleškimi nastopale v Srbiji. Nato je Lord George odgovoril, da se med zavezniki prevdvarja, na kak način bi se mogla Italija najizdatnejše udeležiti skupnega podvzvetja.

To je edino zanesljivo poročilo, kaj namerava Italija glede Balkana storiti. Začeva še je torej v stadiju posvetovanja. Vsa druga poročila, ki vidijo že Italijane na Balkanu in njih ladje pred Solunom, so neverjetna.

Niti m tvih ne pustè v miru!

V Gorici, 14. oktobra.

„Pojdiva, Marko“, reče dr. Romanovsky, „pojdiva v Štandrež.“ Pa pojdiva. Gledal sem dva dni zaporedoma, Štandrež je bil ves v dimu. Granata za granato je letela nanj. Doktor vzame fotografski aparat, v pol ure sva tam. Podrtija za podrtijo, zlasti okoli cerkve. Prizadeta je tudi cerkev, na pročelju je luknja pri luknji od granat. Vendar je kip sv. Andreja na pročelju, dasi so v neposredni bližini udarile 3—4 granate, nepoškodovan. Strelja je porušena in zvonik je na tem, da se bo podrl. Nekaj granat je padlo tudi v cerkev. Altarji niso mnogo trpeli, samo altar naše ljube Gospe. Doktor je nekatere reči fotografiral. Pa zakaj je Italijan sploh streljal semkaj?! (Cerkev sv. Andraža je dal prenoviti pokojni slovenski kardinal dr. Jakob Missia.)

Videla sva nekatere domačinke. Komaj prenehajo strelji, so že tu. Doktor pravi: „Vidi se, kaj je ljubezen do domače zemlje.“ — „Ta prekleti hudič od Laha uničil nam je vse hiše!“ govori ena od jeze in žalosti.

Skozi podrtije prideva do pokopališča. Vstopiva. Tudi pokopališče je od granat prekopano. Moj spremljevalec pravi: „Italijani niti mrtvih ne pustè v miru!“

Ker govorim o mrtvih, pride mi na misel pretresljiv dogodek. Bilo je to na pokopališču v Podgori. V sredini pokopališča stoji mrtvašnica. Semkaj smo nosili padle brate. Včasih jih je bilo pokopališče polno, drug je ležal pri drugem. Navadno smo jih nosili ponoči, ker čez dan zavoljo streljanja to ni bilo mogoče. Eden od sanitete je v jutro šel pogledat, so li ponoči prinesli mrličev. Priti je imel zatem duhovnik in nekoliko vojakov, da skažejo mrtvim še zadnjo čast. Neko jutro pride sanitetni vojak na pokopališče. Približa se mrtvašnici. Tam so položeni nekateri mrličji. Pregledava jim legitimacije. Naenkrat pa sliši tih, slab glas: „Daj, brate, vode!“ Strese se po eelem telesu. Zdaž ne ve, kateri od teh, ki tu leže, je še živ. Odkrije „centlo“ raz lica. Ne, ta ni živ! Odkrije drugemu. Ta tudi ne. Odkrije tretjemu. Ta začne pralagoma odpirati oči. Gre še po jednega saniteta. Prineseta nosilnice in ga odneseta. Tako je se je bilo zgodilo: Prejšnjega dne je priletela in eksplodirala granata v bližini in ga s zemljo zasula. Ponoči so ga našli in izvlekli, in meneč, da je mrtev, ga odnesli na pokopališče.

Izmed mnogih slinih slučajev je ta vojak edini oživel. Drugi niso prišli več k zavesti. Na nekaterih ni bilo opaziti niti rane, granata jih je samo zasula s zemljo in zadušila. Tako so ostali mrtvi. — Enkrat sem videl, kako so pokopavali vojaki kose človeških teles. . . Ali vse to ni nič! Močnejša je volja in odločnost enega samega našega vojaka, kakor tisoč italijanskih granat!

Avstrijsko-rusko bojišče.

Na ruskem bojišču smo zakopani, izvzemši severno Rusko, kjer Hindenburg operira proti Rigi in Dvinsku. S tega stališča se morajo presojeti vsi sedanji dogodki, tako tudi da smo se umaknili ob Styru. To se bo zopet prej ali slej popravilo, glavno je, da naša fronta ostane nepredrta.

Nemška ofenziva pri Dvinsku in v Voliniji.

V petrograjskem listu „Ruskij Invalid“ priobčuje polkovnik Clerget pregled najnovejših dogodkov na ruski bojni črti. Clerget piše: Nemci razvijajo ne le okrog Dvinskega, ampak tudi v Voliniji prav živahno ofenzivo. Na severu hočejo doseči železniško progo čez Ponjevište ter prehod čez reko Dvino. Nemški general Below upa, da bodo nato njegove čete iz severne smeri padle v hrbet ruski armadi, ki brani mesto Dvinsk in katera bi bila na ta način odrezana od Pskova. Če bi hoteli Nemci izpeljati ta načrt, bi imeli zelo velike izgube, ker je ruska artilerija prav bogato opremljena z municijo in s topovi vseh kalibrov in bi se mogla uspešno ustavljati nemškemu prodiranju. Z zavzetjem Konstantinoveke so dosegli Nemci v Voliniji velik uspen. Tudi je že postalo gibanje avstrijskih čet v Bukovini prav živahna.

Reorganizacija ruske armade.

Ruski polkovnik Šumski piše v listu „Birševija Vjedomosti“: Ruska armada vrši s svojo sedanjo ofenzivo še več kot za časa lanske velike ofenzive. A napor ruskih sil ne more večno trajati. Želeti je, tako pravi Šumski, da bi ofenziva na zahodu bila že kmalu kronana z zmago. Rusija si namreč želi svojo armado skozi zimske mesce reorganizirati.

Nemško-francosko bojišče.**Nova ofenziva na zahodu**

Francoski ministrski predsednik Viviani je, kakor se poroča iz Curiha, v zadnji seji francoske državne zbornice podal sledečo izjavo: „Na francoski fronti se pripravljajo odločilni dogodki!“

Pariski listi komentirajo to naznanilo tako, da se bo na tem bojišču v najbližnjem času pričela druga velika ofenziva, ki bi naj bila še strašnejša, kot ona dne 25. sept. Francoska vlada računa z vso gotovostjo, da se bo tokrat posrečilo nemško bojno črto predreti.

Očividne o bojih v Flandriji.

V berlinskem listu „Tageblatt“ opisuje očividec in vojni poročevalci Kellermann iz belgijskega mesta Douai boje v Flandriji sledeče: Predno so napravili Angleži napad na široko bojno črto Ypern—Loos, so poprej hudo obstreljevali z granatami nemške bojne postojanke. Dne 13. oktobra je pa bil artilerijski ogenj tako huđ, da je prekašal še celo onega v mesecu septembru. Na nemške postojanke se je vsula pravčata toča granat. Ker je pa proti poldneva nekoliko pojenjal angleški artilerijski ogenj, so iz tega skleпали v nemških postojankah, da se gre le zgolj za artilerijski napad, dokler se niso začeli valiti celi oblaki dušečih plinov proti utrjenim nemškim postojankam.

Ob 2. uri popoldne omenjenega dne se je pričel splošni angleški napad na celi črti. Severno od kanala La Bassee notri do Yperna je bil nekoliko slabši, na nekaterih mestih sploh niso Angleži zapustili svojih strelskih jarkov. Na drugih mestih, kakor n. pr. izhodno od mesta Bethune, so udarili oblaki dušečih plinov nazaj v angleške črte.

Južno od kanala pri Hohenzollernwerku in na ozemlju Hohenzollernwerk—Loos je bil angleški naval zelo huđ. V vedno novih bojnih vrstah so prodirali Angleži. Nemški ogenj je napad popolnoma odbil. Angleške izgube so bile na nekaterih mestih še celo večje, kakor dne 25. sept. Ujeti Angleži so izpovedali, da so ležali pred nekaterimi jarki kar celi kupi mrličev.

Le samo v nekaterih posameznih jarkih južno od Hohenzollernwerka so se mogli Angleži mimogrede ustaviti in vstrajati tako dolgo, dokler jih niso še tudi iz teh jarkov pregnale nemške ročne granate. Boji za te jarke z ročnimi granatami so bili nepopisno ljuti. Proti večeru je bil ustavljen angleški napad na celi črti. Ta napad je prinesel Angležem še manj uspehov, kakor oni dne 25. sept.

Izhodno od Soucheza so odbile nemške čete opetovane francoske napade. Tudi tukaj so bile francoske izgube velikanske. Nekaj proti nemškim postojankam prodirajočih francoskih čet so nemški sa-perji odrezali ter v boju z ročnimi granatami ujeli okrog 400 Francozov. V teh bojih ujet francoski vojak je izpovedal, da je prizadajala nemška artilerija Fran-

ozom ogromne izgube. Priti skozi porušeno mesto Souchez, ki je ena sama razvalina, je skoraj nemogoče. Tudi ta vojak je potrdil, da so francoske čete popolnoma izmučene in vsled silnih bojov vojske skrajno naveličane.

Skader — vojni cilj Črnogore.

Oseba iz bližine črnogorskega prestolonaslednika, ki se zdravi trenutno ob Rivieri, se je izjavila napram sotrudniku lista „Matin“, da si hoče Črnogora zasigurati v tej vojni končno veljavno posest Skadera. Mesto je sedaj zasedla Črnogora in ga ne da več iz rok.

Japonsko-ruske pogodbe ni.

Iz Tokija se z dne 17. oktobra poroča: Japonski list „Asahi Shimbun“ objavlja izjavo japonske vlade, da ni res, da bi bila japonska vlada zaprosila Rusijo, da naj sklene Japonska čimpreje zvezo z Rusijo.

Car Nikolaj odloži vrhovno poveljstvo.

Iz Petrograda se poroča, da se bodo v kratkem vršile temljite spremembe glede višjih ruskih vojaških poveljnikov. Važno je zlasti poročilo, da bo car Nikolaj v najkrajšem času odložil vrhovno armadno vodstvo ker njegovo oslabiljeno zdravstveno stanje ne more prenesti velikih težav pozimske vojke. General Kuropatkin, ki je sedaj poveljnik armadnega zbora grenadirjev, bo imenovan za visokega armadnega poveljnika. Istotako bodo poverjena izza rusko-japonske vojske znanim generalom Lineviču, Gripenbergu, Charkieviču in Oranovskiju visoka vojaška poveljstva, ker hoče ruski car uporabiti za zimsko vojsko v prvi vrsti izkušene generale.

Raznoterosti.

Cesar za vojaško božičnico. Cesar Franc Jožef je za božičnico na božiču daroval 10.000 kron.

Kardinalski konzistorij. Dunajska „Reichspost“ piše: Iz zelo dobro poučenega rimskega vira izvemo, da bo sv. Oče sklical konzistorij za 15. novembra, v katerem bo prvič imenoval nove kardinale. Med novimi bo tudi sedanji dunajski nuncij Scapinelli, titularni škof v Laodiceji.

Osebnost. Č. g. vojni kurat dr. Izidor Cankar, urednik „Dom in Sveta“, ki je do sedaj služboval v Gradcu, je premeščen v bolnišnico na Dunaj, v kateri je mnogo Slovencev in Hrvatov.

† Baron Otokar Pražak. V Brnu na Moraskem je dne 18. oktobra umrl v starosti 57 let staročeški politik in bivši državni poslanec baron dr. Otokar Pražak. Bil je dober prijatelj Slovencev.

Grof Berchtold in slovenščina. Bivši minister zunanjih zadev grof Berchtold se muči na goriški fronti in se pridno uči slovenskega jezika.

General Rade Gerba je v vojaški prilogi dunajskega „Fremdenblatta“ jako zanimivo črtico o zgodovini srbske prestolnice, ki se nahaja sedaj v posesti naših zmagovitih armad.

Baron Conrad-Hötzendorf pozdravlja 87. pešpolk. Generalni polkovnik baron Conrad-Hötzendorf je poslal nekemu maršbataljonu 87. pešpolka sledeči pozdrav: Pristrana zahvala za prjazne pozdrave. Junaški 87. pešpolk pozdravlja njegov bivši brigadir! Conrad, generalni polkovnik.

Obsojeno ovadustvo. Iz Celja pišejo „Slov. Narod“ 15. oktobra 1915: Danes so bili pri tukajšnjem okrajnem sodišču obsojeni: Ivan Detona, trgovec in gostilničar, Dernač Franc in Frece Karol, vsi iz Dobja pri Planini, ker so bili lani tamkajšnjega nadučitelja Radoslava Knafliča in župnika Jerneja Vurkeljca po krivem obdolžili srbofilstva in izdajstva proti državi. Oba obdolžena sta bila dolgo časa v preiskavi, prvi je bil celo interniran pri vojaškem sodišču v Gradcu, kjer so ga kmalu izpustili, potem ga je na podlagi teh ovadb tožilo celjsko državno pravništvo, a okrožno sodišče ga je oprostilo vsake krivde in kazni, proti drugemu pa se je obtožba ustavila. Oba po krivem preganjana sta bila proti ovaduhom že lani vložila tožbo radi prestopka žaljenja časti. Detoma je bil obsojen na tri, Dernač na dva mesca, a Frece na šest tednov za pora, vsi z dvema trdimi ležiščema in z enim postom na teden.

Edini slovaški list v Budimpešti ustavljen. — Ogrska vlada je ustavila v Budimpešti izhajajoči edini slovaški list „Slovenski Denik“.

Zakonodajstvo v Bosni in Hercegovini. Ker je bil ob izbruhu vojne razpuščen bosansko-hercegovinski sabor in vsled tega ni mogel poslovati in izvrševati zakonodajstva, je izšel za omenjeni deželi dne 18. oktobra cesarski odlok, ki določa, da je poverjena skupnemu finančnemu ministru naloga, urejevati v njenih slučajih zakonodajstvo ter izdajati potrebne odredbe za omenjeni deželi, ki pa morajo biti odobrene in potrjene od cesarja.

Veleizdajniški proces v Blihaču. Proces proti trem profesorjem in 40 dijakom v Tuzli zaradi veleizdajstva je končan in je bila dne 5. t. m. razglašena odoba. Na smrt na vešalih je bil obsojen abiturijent Todor Ilić zaradi veleizdajstva. Po istem paragrafu so bili obsojeni, a zaradi nedoletnosti ne na smrt: pravoslavni bogoslovec Marko Ilić na 12 let, dijaki

Mladen Stojanovič na 16 let, Štefan Botič na 15 let, Božidar Tomič na 12 let, Vojislav Vasiljevič na 14 let, Drago Madžar na 3 leta, Sreten Stojanovič na 10 let. Zaradi sokrivde, oziroma zatajevanja so bili obsojeni dijaki Alija Šimetovič na 3 leta, Ljubo Todorovič na 5/2 leta, Obrad Mičić na 5/2 leta, Alojzij Budimir na 2/2 leta, Ivan Zečević na 4/2 leta, Svetolik Mihičić na 2/2 leta, Vid Gakovič na 4 leta, Nikola Nikolić na 1 mesec, Lazar Kladar na 2/2 leta, B. Mikovič na 1 mesec, Ljubomir Ramov na 5/2 leta, Caharija Zarič na 2/2 leta, Rade Starovič na 1/2 leta, J. Tangič na 2/2 leta, Drago Stanišič na 2/2 leta, Peter Jovanovič na 2/2 leta, Branko Vukovič na 2/2 leta, M. Ilić na 2/2 leta, Angelko Popovič na 1 mesec, Jakob Savič na 1 mesec, Gaje Jovanovič na 2/2 leta, Milan Jokovič na 1 mesec, Kosta Hackmann na 1 mesec, Nikita Todić na 5/2 leta, Štefan Hackmann na 1 leto, Milivoj Popovič na 1 leto, profesor Veljko Vujasinovič na 10 mesecev, Veljko Stjepanovič na 10 mesecev, profesor Adam Bise na 11 mesecev, ravnatelj trgovske šole Peter Miletič na 10 mesecev, Musta Bektič na 15 mesecev, Velimir Narančić je bil oproščen.

Bojgarska zastava je belo zeleno rdeča. Bela barva mora biti na zunanji strani oziroma na vrhu, enako kot pri naši slovenski zastavi. Enake barve ima tudi mažarska zastava, samo da so razvrščene ravno nasprotno, namreč rdečo zeleno-belo.

Slovenec! V Feldbachu (Štajerska) so velike bolnišnice za ranjene vojake. Med njimi je jako veliko Slovencev. Vsi dobijo svoje časnike, Madžari, Nemci, Čehi, samo za Slovence ni dovolj berila in časnikov. Dobili smo sicer knjige, toda to je le malo za tako veliko vojakov. Prosimo tedaj naročnike „Straže“ in „Gospodarja“, da svojim očetom, bratom, tovarišem blagovolijo poslati časnik. Ljub! Bog Vam bo stokrat vse povrnil! Adresa: Militärseelsorgeamt der k. u. k. Verwundetenspitäler in Feldbach, Steiermark.

Božičnica našim vojakom na bojišču. Vojno-oskrbni urad vojnega ministrstva razglašajo: Zopet se bližajo božični prazniki, katere bodo naši hrabri vojaki obhajali tudi letos v boju za cesarja in domovino daleč proč od svojih dragih na bojišču in v strelskih jarkih. Zاپoved ljubezni do naših hrabrih berile v, ki nam stražijo naše domove in našo domovno pred sovražnimi vpadi, nam nalaga sveto dolžnost, da se jih spomnimo v obliki darila za bližajoče se božične praznike. Tudi letos ne smemo v tem oziru zaostajati za lanskim letom. Vsako, tudi najmanjše denarno darilo se hvaležno sprejme in bo našlo tisočeri hvaležni odmev v srcih naših junakov. Poskrbljeno je, da se bodo tudi letošnja božična darila pravočasno odposlala. Denarna darila se naj pošljejo na naslov: Vojno-oskrbni urad c. in kr. vojnega ministrstva Dunaj, X., Berggasse 16.

Na bojišču je padel bivši predsednik hrv. kat. akad. društva „Domagoj“, prof. Stjepan Matković. Zapušča mlado vdovo in hčerko. Kakor pri nas, se redčijo tudi vrste hrvatskih katoliških akademikov. Bog jim daj večni mir in pokoj. Bratom v Zagrebu pa naše iskreno sožalje!

Ranjen je bil na italijanskem bojišču, kakor poroča „Sl. N.“ naš rojak Anton Vrečko, praporščak pri lovskega bataljonu. Odlitovan je bil z veliko srebrno in bronasto hrabrostno svetinjco.

Črnovojno pregledovanje prostovoljnih strelcev. Č. kr. domobransko ministrstvo je odredilo, da se člani črni vojni podvrženih korporacij, če so v črnovojniških letih in če niso v bojni vrsti, predstavijo črnovojnemu pregledovanju. Potrjeni člani se uvrste k skupni vojni ali k domobranstvu. Letniki 1865—1872 se uvrste z dnevom splošnega nastopa teh letnikov.

Nepopolne prošnje za sprejem v vojaško upravo. Prejeli smo od vojaške uprave: Množijo se slučajji, da prihajajo osebne prošnje za sprejem v c. in kr. vojaško upravo brez podatkov glede kvalifikacije in usposobljenosti prosilcev na etapno vrhovno poveljstvo, torej se sploh glede takih prošenj ne more ničesar ukreniti in se čisto zavrnejo, čeprav bi se jih morda sprejelo, če bi bili podani natančni kvalifikacijski podatki. Tozadavne prošnje, redno opremljene, se morajo vlagati v takem stanu, da se more presoditi strokovna kvalifikacija in dosedanje službovanje prosilcevo. Vse prošnje se morajo samoumevno vlagati potom pristojnega vojaškega poveljstva ali potom državne predstojne civilne službene oblasti, ker bi sicer v nasprotnem slučaju že v naprej ne prišle v poštev in bi se na nje ne oziralo.

* Ne zakopavajte denarja. Štajersko namestništvo razglašajo: V dobi sedanje vojske so se opetovano prigodili slučajji, da so ljudje iz strahu, češ, sovražnik bi utegnil udreti v naše dežele in odnesti kovani denar, zakopali in poskrili v loncih veliko množino zlatega in srebrnega denarja. Tako dejanje je pa skrajno nespametno, kajti prav lahko se pripeti, da umrje dotična oseba nagle smrti in zakopani denar ostane pozabljen. Edino pravilno in možno je, če stranke skrbno nalagajo svoj odvišni denar v naše varne domače denarne zavode, kajti od naloženega denarja imajo pač lepe obresti, od zakopanega pa nobene koristi.

* Pozor pred sleparji! Po Spodnjem Štajerskem se klati mlad postopač, ki hodi po vaseh od hiše do hiše ter pobira od ljudi nože, škarje, britve itd., češ, da jih nabrusi za malenkostno odškodnino. Slepar se sicer spravi navidezno na delo, toda kmalu izgine ter proda za brušenje mu izročene predmete v bližnji vasi. V Dravinjski dolini je slepar že ogoljufal cele vase. Torej pozor!

Cene za mleko. Poseben pododbor štajerske kmetijske družbe v katerem je zastopal Slov. Stajer g. posl. Ozmeč, se je posvetoval dne 20. t. m. o cenah za mleko, ki jih priporoča c. kr. namestništvu kot najvišje cene za Sta-

jersko. Sklenil je priporočati za neposneto mleko 32 v, za posneto mleko 14 v, za sirovo maslo 5 K 50 v. Cena velja za prodajo na domu.

Subvencije okrajnim zastopom za vzdrževanje okrajnih cest se bodo v kratkem izplačale, toda za sedaj samo 30%, dokler ne bodo državni prispevki za dežele preračunjeni.

Cene pri trgovanju s klavno živino in s klavnimi prašiči na Kranjskem. Kranjska deželna vlada je dogovorno z armadnim etapnim poveljstvom določila za celo Kranjsko naslednje cene pri trgovanju s klavno živino in s klavnimi prašiči: pri volih za 1 kg žive teže 2 K 20 v, pri kravah in bikih 2 K, pri teletih 2 K 20 v, pri prašičih pršutnih 2 K 50 v, pri pitanih prašičih 2 K 70 v. Kdor te cene prekorači bo kaznovan z globo od 2 do 200 K ali z zaporom od 6 ur do 14 dni.

Cene za fižol, lečo, grah. Ker še najvišje cene za fižol, lečo in grah niso določene, bodo žitni komisarji po navodilu štajerske podružnice žitnoprometnega zavoda do nove ureditve plačevali: za zdrav fižol 40 K za mc; za zdravo fižolo (krmilo za konje) 35 K za mc; za sadnji fižol 25 K za mc; za lečo in grah po 50 K za mc.

Zaplemba bakrene galice. Poročali smo že, da je vlada bakreno galico zaplenila. Kdor ima več kot 100 kilogramov galice v zalogi, mora isto takoj naznaniti poljedelskemu ministru. Kdor ima manj kot 100 kg galice, je prost naznanila; njegova galica je tudi izvzeta od zaplembe.

Trgovci in prodajalci posode, kakor tudi stranke, se znova opozarjajo, da bo do 30. novembra oddati vsa posoda iz bakra, medenine in niklja ter pralne kotle in si mesto te treba nabaviti nadomestilno posodo iz pločevine. Ker bodo stranke nadomestilno posodo začele kupovati, je vsak trgovec in prodajalec postavno dolžan imeti v svojem lokalu maksimalen cenik, kateri se dobi pri političnih uradih. Kakor je pa videti, so interesovanci to pustili popolnoma v nemar in se za stvar prav nič ne zanimajo in jim preti nevarnost, da se uvede proti njim kazensko postopanje, ki bi imelo zelo neprijetne posledice. Ker je naredba stopila že v veljavo, naj se tozadavni obrtniki z maksimalnimi ceniki takoj preskrbe. Kazen je do 5000 K globe ali pa zapor do 6 mesecev. Torej, pozor!

Povračilo za zaplenjeno kovinsko orodje. Za kovinaste predmete, ki se morajo po 30. novembru oddati, je nastavilo ministrstvo sledeče cene za 1 kg: posoda za kuhanje 5 K, ista z okovi iz druge tvarine 4 K; enotna namizna posoda 5 K, pralni kotel in kotel za ukuhanje sadja 5 K; kotel pri štedilniku s pipami 4 K 50 v; priproste žravnice 4 K; kopalna posoda 4 K; priprosti predpečki 4 K; kuhinjsko orodje iz niklja 12 K; posoda iz medenine brez okovov iz druge tvarine 3 K 75 v, z obitki iz druge tvarine 3 K; možnarji in tolkači 2 K 50 v; svečniki 3 K 20 v; likalniki okrogli 3 K 50 v, ploščnati 3 K; uteži 3 K; druge navadne vlitine 2 K; vinske pipe 4 K 50 v; orodja za vodnjake 4 K; verige 3 K 50 v; okovi pohištva 3 K. Vlada plača za dokazana potrebna dela pri nabavi novih predmetov namesto zaplenjenih 50 v za kilogram prevzetih predmetov.

Cerkveni zvonovi zaseženi. Z Dunaja se dne 20. oktobra poroča: Uradni list dunajske nadškofije javlja: „Dasiravno je bil uspeh brezplačnega odstopa onih cerkvenih zvonov, katerih se lahko pogreša, zelo razveseliv, vendar je vojna uprava spoznala za potrebno, da za vojne potrebe zaseže one zvonove, kateri z ozirom na verske interese in gojitev ter ohranitev spomenikov, niso neobhodno potrebni. Zvonove, katere bo vojaška uprava zasegla, se bo odvezlo proti odškodnini. Dela za odstranitev zvonov in prevoz istih mora prevzeti vojna uprava!“

Krmila za živino. Ker vladajo dvomi, objavljamo, da se sme krmiti 1. do 5% kot sadnje žito; 2. nova turšica ali kuruza brez vsake emejitve; 3. ena četrtina ječmena od množine, ki ostane, ako si dal za semen na stran; 4. oves po 1 kg na dan za vsakega konja.

Krmite konje z divjim kostanjem. Odsek centrale za krmila na Dunaju, ki se peča s presojo redilne vrednosti raznih snovi, je dognal, da je divji kostanj prav dober dodatek h krmi za konje. Več kot 5% se ga ne sme naenkrat primestati.

* Kuga-slinovka se je pojavila v občinah: Št. Peter v Savinjski dolini, Sv. Peter pod Sv. gorami, Brežicah in Vidmu ob Savi.

* Podražanje črnila v Nemčiji. Nemški tovarnarji za izdelovanje črnila so sklenili, da zvišajo cene za črnilo za 10 odstotkov. Kakor se sliši, nameravajo tudi avstrijski tovarnarji vnovič zvišati cene za črnilo.

Solski zvezki se podražijo. Štajerski deželni solski svet je dovolil, da smejo letos trgovci s papirjem povišati cene šolskim zvezkom za 1 vinar pri komadu.

* Poštni promet v Dalmaciji. Odslej naprej je zopet dovoljeno pošiljati zasebne poštno zavojce. Teža posameznega poštnega zavojca ne sme znašati več kakor 5 kg. Pošiljatvi ne sme biti pridjanega nobenega pismenega ali tiskanega obvestila. Tudi je nedovoljena označba vrednosti poštnega zavojca. Na odrezku spremnice se sme zapisati le samo naslov odpošiljatelja.

Svetovna razstava v San Francisku. Mesto San Francisko v Združenih državah Severne Amerike je priredilo velikansko svetovno razstavo. Do dne 1. septembra t. l. je znašalo število obiskovalcev razstave 12 milijonov oseb, čisti dobiček je pa znašal že čez 5 milijonov kron. Ker bo trajala svetovna razstava še do konca decembra, se ceni, da se bo število obiskovalcev, kakor tudi svota čistega dobička podvojila.

* V Bosni in Hercegovini ni kolere. Bosansko-hercegovinska vlada javlja, da se že od dne 8. sept. t. l. naprej ni pojavil v omenjenih deželah noben slučaj kolere.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Žatecu ni bilo v zadnjih 14 dneh prav nobene kupčije s tujim hmeljem. Se celo najstarejši hmeljski trgovci ne pomnijo, da bi se bilo kedaj pripetilo kaj sličnega na hmeljskem trgu v Žatecu. Vzrok temu je pač, ker je ustavljen vsled vojne vsak izvoz hmelja v druge države. Domači in nemški pivovarnarji pa raje kupujejo češki hmelj, ki ga dobe sedaj zelo poceni. Cene za štajerski hmelj, ki so bile le zgolj na papirju, ker ni bilo nobenega popraševanja po njem, so se gibale med 65 do 75 K za 50 kg.

Hmeljsko listje in bičevje dobra živinska klaja. Bavarski list „Wochenblatt“, ki je glasilo bavarskih gospodarskih zadrug, piše glede uporabe hmeljskega listja in bičevja za živinsko klajo sledeče: Na splošno je razširjeno napačno mnenje, češ, hmeljsko listje in bičevje ni za živinsko hrano. Toda temu ni tako. Nasprotno, mlado hmeljsko listje in bičevje je naravnost izborna živinska klaja, toda žival je ne sme preveč naenkrat zavžiti. Tozadevno je bilo na Bavarskim napravljanih več poskusov, ki so se vsi prav dobro obnesli. Sklepno piše omenjeni časnik: Čeprav je bilo lansko leto, je letošnje leto in še utegne biti prihodnje leto za hmeljarje neugodno, se v kljub temu ne priporoča obirati hmeljskega listja in bičevja predčasno, t. j. dokler je še mlado in sočnato, kajti dognano je, da se s predčasnim obiranjem listja in bičevja škoduje rastlini najmanj za dve leti. Tako dolgo pa sedanje neugodne hmeljske razmere prav gotovo ne bodo trajale.

Stekle mačke. V Sarajevu so mačke tekom dveh dni napadle in ogrizle sedem oseb. Vlada je takoj oskrbela da so te osebe odpotovale v Pasteurjev zavod v Budimpešto.

Redka lovska sreča. Ko je prijahal dne 15. oktobra podlovec Stanko Žnidaršič na vojaško vežbališče v Neumarktu na Gornjem Štajerskem, je zaslišal in zagledal jato divjih gos, katere so ravno nad vežbališčem vedno nižje in nižje krožile in se končno spustile na tla. Imenovani podlovec je zajahal v bližino, nakar so se zopet dvignile v zrak. Pognal je konja v dir za njimi in posrečilo se mu je stoječemu v ostrogah prijeto eno gos za nogo in jo obdržati, konj se je seveda splašil, a podlovec prime vajeti v zobe in zadavi v najhujšem diru gosko, na kar ustavi konja. Vjeta goska je bila jako lep komad, tehtala je 4 kg 2 dg. Podlovec jo je oddal stotniku in ta jo je dal na gačiti za bataljon v trajen spomin na lov goske z konjem.

Princ in hči dvornega svetnika. Dne 17. oktobra se je odigrala na Dunaju ljubavna žalostna igra, ki je zahtevala dve mladi človeški žrtvi. Princ August saško-koburški je šel proti večeru omenjenega dne obiskat svojo ljubimko Kamilo Rybicka, hčerko dvornega svetnika. V stanovanju Rybicke je prišlo iz neznanih vzrokov med obema do prepira. Deklica je vrgla princu v lice večjo množino vitriolja, oddala nanj zaporedoma tri strele iz samokresa, ki so vsi zadeli. S četrim strelom si je pa sama končala življenje. Princ August, ki je edini sin princa saško-koburskega in njegove od njega ločene soproge, Lujze belgijske, se bori s smrtjo.

350 letnica kitajskega lista. Letos obhaja eden največjih kitajskih listov in sicer „Kitajske novice“, ki izhajajo v kitajskem glavnem mestu Peking, 350 letnico svojega obstoja. Glede starosti se ne more meriti s „Kitajskimi Novicami“ nobeden evropskih listov.

Kaj pomenijo kitajska čajeva imena. Kitajci delijo čajevne vrste v zelene in črne. Od teh sta dve poglavitni olouška in bohooska vrsta, ki se zopet delita v razne vrste. Oloung pomeni „Zeleni zmaj“, ker ima dosti zelenkastih lističev. Bohooski čaj je dobil ime od gorovja, kjer pridelujejo najboljše vrste. Čaj „Pekce“ pomeni „beli puh“, ker imajo lističi beli nadah, „Souchong“ pomeni „majhna vrsta“, „Cougong“ vrsta, ki se prideluje s trudo. „Miyson“ ali „Maizon“ pomeni „cvetoča pomlad“ in pove, da se spravlja ta čaj v pomladnem cvetu. Miyson Pekce čaj imenujejo Kitajci „čaj zmajevnega sindenca“. Čaj, ki je potrjen z robidnim in vabinim listjem in se pošilja za drag denar v Evropo, imenuje Kitajci „Mei-pan-tscha“, to je „slabi čaj“.

Zemljevid balkanskega polotoka. Ravnokar je izšel nov zelo pregleden zemljevid balkanskega polotoka, na katerem je že tudi razvidna nova meja med Bolgarijo in Turčijo na črti Odrin—Dimotika. Ta zemljevid je izdal znani kartografski zavod G. Freytag & Berndt na Dunaju, VII., Schottenfeldgasse 62 in stane s poštnino vred K 1.30. Priporočamo!

Primorske novice.

Sedem zrakoplovov nad Gorico. Iz Gorice se poroča 19. oktobra: Danes so italijanski zrakoploveci zgodaj vstali. Po osmi uri dopoldne so bili že nad Gorico in sicer jih je priplulo kar sedem, ki so prinesli Goričanom za zajutek bombe. Metali so bombe, padale so po ulici Torrente, okoli vile Windsbach, torej blizu Kostanovice, škode pa niso napravile nobene. In zrakoplovi so odšli, od koder so prišli. — Nad ulico Formica je bila pred par dnevi priletela granata, padle so še druge granate poleg živinskega trga in smeri proti državnemu kolodvoru. Od nekod iz Furlanije so priletele; so jih imeli za tisti dan Italijani še nekaj odveč. — V Gorici se dobi: pečenko, juho in kos kruha za 1 K 78 vin. Vino točijo po 1 K 76 v do 1 K 92 v liter. — V naši okolici poka pogostoma šrapneli in granate priletajo tja do Volčjedrage. — Seme-niška ulica nima miru. Sedaj so šrapneli prebili in preluknjali orla nad tobakarno.

Kako je v Gorici. Arnold Hölbrigel piše v podlistku „Neue Freie Presse“: „V Gorici pa je tako: Ko pišeš kavo, je skoro bolj gotovo, da te ustrelijo, kakor ne.

Dame grede v trgovino kupit rokavice. Gospodična v prodajalni se smeje zahvalno — deset minut pozneje je brez nog... Odkar Italijanine streljajo samo čez Gorico, marveč tudi v Gorico, se je povrnilo v mesto 6000 oseb. Trgovina in promet sta oživela, meščansko življenje dobiva stare oblike, vojna in bombe ter smrt ne predrugačijo vsakdanjosti...“

Dopisi.

Maribor. Okrajno glavarstvo naznanja: Vsled ukaza c. in kr. vojnonačrznega urada z dne 17. septembra se je raztegnila prepoved streljanja zoper nevihte v občini tudi na streljanje z možnarji (topiči). Izjeme se smejo dovoliti samo v posebnega ozira vrednih slučajih.

Maribor. V torek, dne 26. oktobra, ob 4. uri popoldne, se vrši v hotelu „Nadv. Ivan“ razprava radi užitniškega davka na vino in meso za okoliš mesto Maribor in Krčevina.

Maribor. V hiši št. 35 na Tegethofovi ulici je dne 20. t. m. umrla 17 letna Alojzija Rečnik. — Dne 19. oktobra je preminul železniški mizar Jakob Divjak.

Maribor. Pomanjkanje petroleja je v našem mestu sedaj odpravljeno. Trgovci so pretekli teden dobili večje množine petroleja.

Rače. Dne 15. t. m. bi se bil imel vršiti živinski sejm v Raču. Na sejm je prišlo veliko živinskih kupcev, mesarjev in živinskih trgovcev, toda nobene živine. Le iz Frama je prignal nekdo kravico na sejm, katero je name-ral predati s teletom vred. Ker se ga je pa nasrkal nekoliko preveč, je tele pozabil doma. Prišedši na sejm, se je vrnil s kravo domu in napovedani živinski sejm je bil brez živine.

St. Ilj v Slov. gor. Z italijanskega bojišča je došla vest, da je hudo obolel na tifusu gosp. Anton Hrašovec, bivši vodja tukajšnjih deželnih nasadov. Služil je pri ... pešpolku ter je bil pred kratkim odposlan nad polentarje. Doma je od Sv. Jurija ob Šč. Želimo mu ljubo zdravje in skorajšnjo vrnitev!

Ptuj. V občini Začrtje, okraj Krapina, je izbruhnila pri govedu slinovka. Ptujsko okrajno glavarstvo je rajdi tega prepovedalo uvoz goveje živine iz krapinskega okraja.

Ljutomer. Rez. polkovni zdravnik dr. A. Heric, po veljnik rezervne bolnice v Trbižu, je bil odlikovan z viteškim križcem cesar Franc Jožefovega reda na traku vojaškega zaslužnega križca.

Janžev vrh. Mlinar in posestnik Lovro Fischinger na Janževem vrhu je bil od mariborskega sodišča zaradi konkurza kaznovan s petimi dnevi strogega zapore, ker niso znali njegovi dolgov 8000 kron več, kakor je bilo vredno njegove imetje.

Celje. V našem mestu je uradno dognanih 18 slučajev trebušnega legarja, 1 slučaj kolere in 1 slučaj griže.

Trbovlje. 10. oktober je spomina vreden, ker ta dan je imela trboveljska deklška in ženska Marijina družba izlet k ljubki in zares prav krasni novo popravljene Marijini cerkvi v Marijo-Reko. V procesiji smo, moleč sv. rožni venec, prišli v lepo okinčano, mično cerkvico Matere božje. Najprvo je bil vele-zanimiv govor in sicer Marija naš zgleđ in o četrti božji zapovedi. Nato je sledila slovesna sv. maša — med sv. mašo je bilo splošno skupno sv. obhajilo. Ob dveh popoldne so bile slovesne pete litanije; potem smo odšli zopet moleč sv. rožni venec, od nam tako priljubljenega kraja, iz Marijinega svetišča proti domu.

Zadnja poročila došla v petek dne 22. oktobra.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglša:

Dunaj, 21. oktobra.

Rusko bojišče.

Zahodno in južno-zahodno od Czartoryska so se vršili tudi včeraj, dne 20. oktobra, celi dan hudi boji. Južno-izhodno od Kulikovic so odbile avstrijsko-ogrsko in nemške čete močne ruske napade. V včerajšnjih bojih ob reki Styr je bilo ujetih 1300 Rusov in zaplenjene tri strojne puške. Pri

Novo-Aleksinacu je bil danes zjutraj, dne 21. oktobra, odbit sovražni sunek.

Sicer nič novega.

Italijansko bojišče.

Na celi južno-zahodni bojni črti se vršijo boji v velikem obsegu. Na Tirolskem so bili včeraj, dne 20. oktobra, odbiti ob naših postojankah številni močni italijanski napadi. Tako so odbile naše čete na gorski planoti pri Vielgereutu v pretečeni noči šest sovražnih napadov ter so odbile včeraj po dnevu trikratni sovražni naskok.

Ista usoda je doletela tamkaj danes ponoči, 21. oktobra, z močnimi četami izvršeni sovražni napad. Tudi v Dolomitih so bili odbiti novi italijanski napadi pri Col di Lana, na gori Siefin pri obmejnem mostu južno od Schluderbacha. Sovražnik, ki se peha na tem ozemlju že več dni, ni mogel doseči nikjer niti najmanjšega uspeha.

Na karnskem gorskem ozemlju je bil odbiti zahodno od jezera Wolava napad italijanskih alpskih čet.

Na Primorskem se je vršil skrajnosrditsovražni artilerijski ogenj, ki je trajal po dnevu na celi soški bojni črti. Poskuse sovražne infanterije in tehničnih čet se približati našim postojankam, je izjalovil ogenj naše infanterije in strojnih pušk.

Šabac zopet naš.

Srbsko bojišče.

Naše čete so vkorakale v Šabac. Ravlina Mačve je očiščena od sovražnika. Armada generala pl. Kövesa ter nemške čete, prodirajoče ob obeh straneh Morave, prodirajo v tesnem stiku vedno globeje v srbsko ozemlje. Od avstro-ogrskih čet generala pl. Kövessa je prodirala zahodna armadna skupina na višini Kolabase notri do izliva reke Turia, dočim je prekoračila izhodna skupina izhodno od Grocke v boju nizine Rajje.

Bolgari so prišli med Zaječarjem in Knjaževacem v dolino Timok ter so se približali izhodno od Pirota glavnim trdnjavskim utrdbam. Njihove armade so si priborile predvčeraj dne 19. oktobra s svojimi prendjimi četami uhođ v kotlino pri Kumanovem ter v dolino reke Vardar.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 21. oktobra.

Zahodno bojišče.

Nobenih novih dogodkov.

Rusko bojišče.

Armadna skupina general-feldmaršala pl. Hindenburga. Severo-izhodno od Mitave so naše čete med Borkovicami in krajem Bersemünde dosegle obrežje reke Dvine. Dosedanji plen tamošnjih bojov znaša 1725 ujetnikov in 6 strojnih pušk.

Armadna skupina general-feldmaršala bavarskega princa Leopolda. Izhodno od mesta Baranoviči so naši s protinapadom odbili ruski napad.

Armadna skupina generala plem. Linsingena. Ob reki Styr in v okolici Czartoryskija so tamošnji krajevni boji zavzeli večji obseg. Radi precejšnje premoči se je moral del tamkaj se boreče nemške divizije umakniti v postojanko v ozadju. Pri tem smo nekaj topov, ki so do zadnjega vstrajali na svojem mestu, izgubili. Naši pripravljajo protinapad.

Srbsko bojišče.

Zavezniške čete na celi fronti sledijo polagoma se umikajočemu sovražniku. Srbi so vrženi iz močno utrjenih postojank južno in izhodno od Ripanja v smeri proti jugu. Naše prednje čete so dosegle Stepojevac, Leskovac in Babo. Zahodno od Morave prodirajo nemške čete čez Selevac, izhodno od reke čez Vlaskido, Rasanac in na Ranovac.

Bolgarske čete se borijo pri Negotinu. Dalje proti jugu so dosegle cesto Zaječar—Knjaževac.

Italijanske izgube.

Nevtralen diplomat poroča svoji vladi, da imajo Italijani že do 100.000 mrtvih in 250.000 ranjenih. V deželi narašča nezadovoljnost.

Ranjeni, padli in ujeti.

Mrtvo moštvo:

Ujeto moštvo:

Ahlin Anton, pešec;
 Bervar Jožef, pešec; Bohino Alojzij, narednik;
 Grden Alojzij, pešec;
 Jelenc Franc, pešec; Jelenc Jožef, pešec;
 Kavčič Andrej, pešec; Kavčič Anton, pešec; Kurent M.,
 poddesetnik;
 Levičar Franc, pešec;
 Marn Franc, četovodja;
 Pevec Ignacij, narednik;
 Novšak Marijan, pešec;
 Znidaršič Luka, četovodja.

Poljski lovski bataljon štev. 7:

Ujeto moštvo:

Ahačič Janez, nadomestni rezervist; Ambrož Jožef, nadomestni rezervist; Arh Valentin, nadomestni rezervist;
 Babič Vinko, lovec; Babnik Anton, lovec; Bajda Janez, lovec; Balantič Peter, lovec; Baš Jožef, nadomestni rezervist; Blizan Andrej, podlovec; Bobnar Alojzij, lovec; Boštjančič Janez, lovec; Božič Alojzij, lovec; Brežnikar Jožef, lovec; Bukovnik Primož, patroljovodja;
 Čadež Alojzij, nadomestni rezervist; Čuč Jakob, lovec; Cmok Janez, patroljovodja; Čož Jožef, nadomestni rezervist; J. Curk, nadomestni rezervist; Curi Jožef, nadomestni rezervist; Dejak Jožef, nadomestni rezervist; Dobrin Mihael, podlovec; Dolenc Alojzij, podlovec; Dolničar Franc, nadomestni rezervist; Drnovšek Martin, nadomestni rezervist; Drogenik Janez, lovec;
 Erjavec Franc, lovec;
 Finžgar Franc, nadomestni rezervist; Flis Janez, lovec; Flebus Karol, lovec, Trbovlje; Fon Anton, nadomestni rezervist; Germ Janez, nadomestni rezervist; Germ Janez, lovec; Golj Andrej, nadomestni rezervist; Gračelj Janez, lovec; Gražar Jožef, nadomestni rezervist; Gričar Franc, lovec; Grohar Franc, lovec; Grošel Janez, lovec;
 Hrastar Alojz, lovec; Hrovat Janez, nadomestni rezervist; Hutar Matija, lovec;
 Intihar Andrej, lovec;
 Javornik Janez, lovec, Slivnica; Jerančič Matija, lovec; Jesenko Jakob, lovec; Jurkovič Mihael, četovodja;
 Klarcer Alojzij, nadomestni rezervist, Brežice; Klemen Janez, nadomestni rezervist; Klemen Jožef, nadomestni rezervist; Kogaj Janez, lovec; Kosec Franc, nadomestni rezervist; Kovač Franc, nadomestni rezervist; Kristan Janez, lovec;
 Lisec Jožef, nadomestni rezervist;
 Majhen Franc, lovec; Marinšek Jožef, lovec; Mulej Jožef, lovec;
 Naglič Mihael, lovec; Novak Janez, podlovec;
 Oštr Anton, podlovec;
 Paulič Jakob, lovec; Pečar Franc, nadomestni rezervist; Piro Anton, nadomestni rezervist; Planinšek Franc, lovec; Pogorelec Franc, nadomestni rezervist; Plevnik Franc, lovec;

Rebernik J., lovec; Resnik Janez, nadomestni rezervist; Robljek Vinko, nadomestni rezervist; Rojo Janez, lovec; Skrijanec Jožef, nadomestni rezervist; Sluga Peter, nadomestni rezervist; Štefanič Franc, nadomestni rezervist; Štorman Andrej, lovec, okolica Celje; Štravs Alojzij, nadomestni rezervist;
 Žiharič Matevž, lovec; Žugelj Janez, lovec.

Črnovojniški pešpolk štev. 2:

Mrtvo moštvo:

Duh Janez, desetnik;
 Eržen Janez, poddesetnik;
 Fašalek Anton, pešec, Ljutomer; Firbas Rudolf, pešec, Radgona;
 Grazež Jožef, pešec, Vuzenica; Gumze Lovro, pešec, Maribor;

Habjančič Janez, pešec, Ptuj;
 Kaisersberger Janez, pešec, Maribor; Kaufmann Anton, pešec, Radgona; Klemen Leopold, pešec, Mislinja; Kögl Peter, poddesetnik, Radgona; Kolbl Ferdo, pešec, Ljutomer; Koren Jakob, pešec, Št. Ilj; Krabonja Blaž, pešec, Ptuj;
 Lužnik Franc, pešec, Celje, Teharje;
 Peruci Jožef, titularni desetnik, Brežice; Pirker Franc, pešec, Slivnica;
 Rajšp Ljudovik, pešec, mariborska okolica; Rozmanič Janez, pešec, Ptuj;
 Schmid Karol, pešec, Jurklošter;
 Vratarič Anton, desetnik, Gornja Pristova;
 Zvetko (Cvetko) Franc, pešec, Ptuj.

Črnovojniški pešpolk štev. 26:

Častniki:

Erhatič Mirko, praporščak, ranjen;
 Paulič Jernej, praporščak, ranjen;
 Schur Ivan, poročnik, ranjen;
 Voslar Tomaž, poročnik, mrtve.

Moštvo:

Padlo moštvo:

Bračun Mihael, pešec; Bratuša Aleš, pešec;
 Cene Anton, pešec; Cinzer Anton, pešec;
 Hajek Jožef, poddesetnik; Herbec Jakob, pešec; Horvat Franc, pešec;
 Jeranko Anton, nadomestni rezervist, Celje, Sv. Ema;
 Kramer Leopold, pešec, Maribor, Sv. Lenart; Kapun Rudolf, pešec; Kapun Franc, pešec; Kerček Avgust, pešec; Korosec Jožef, pešec;
 List Ignacij, pešec;
 Mlaker Valentin, pešec; Mumel Franc, pešec;
 Narat Franc, pešec;
 Selh Jožef, pešec; Sodomak Edvard, pešec; Spindler Jožef, pešec.

Nove skladbe.

Naš neumorno delavni skladatelj g. Ign. Hladnik, mestni organist v Novem mestu, je izdal zopet dva nova opusa svojih skladb in sicer: „Petro prošnjih Marijinih pesmi ob vojnem času“ za mešani zbor, in „Vojne pesmi“ za moški zbor. Besedilo v obeh delih je zložil Franjo Neubauer. Besedilo k Marijinih je potrdil visokočastiti kn.-šk. ordinarijat v Ljubljani. Skladbe Marijine so vseskozi dostojne ter bodo našim cerkvenim pevskim zborom prav dobro došle zlasti v teh težkih časih. Cena partituri 1 K. — Drugo delo „Vojne pesmi“ vsebuje: 1. Fantije svojemu cesarju. 2. Slovenski fantje. 3. Dekletova pesem. 4. Zvončki zvonijo. 5. Domu. Vse skladbe so v narodnem duhu in prav primerne za prireditve „V znamenju zmage zlatega klasa“, zlasti štev. 1 in 5. Skoda le, da ni oblika bolj priročna, torej manjša za vojake-pevce, Cena 1 K. Obe zbirki je založil skladatelj ter oba opusa toplo priporočamo. 554

Edina štajerska steklarska narodna trgovina

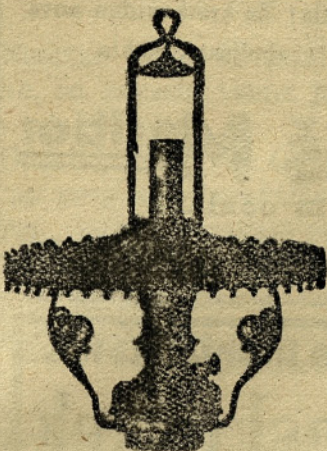
Na debelo!

Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE
 Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za vodobe. — Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.
 Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na frejnem kašlju. Lažje je obvladovati se bolezninsko jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušiči, katerim Sirolin zneha oteženo naduho.
4. Škrofučni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vonjem na splošni počutek.

Se dobi v vseh lekarnah a K.4.-

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta št. 5,

priporoča sledeče molitvenike:

B. Bartol: Hoja za Marijo Devico, K 1.60.
 B. Bartol: Nevesta Kristusova, zl. obr. K 3.40, rud. obr. K 2.50.
 F. S. Bežjak: Marija žalostna mati 1887, K 1.50, zl. obr. K 2.—.
 Bleiweis: Hči brezmadežne. Nauki za dekleta, Rud. obr. K 2.50.
 Bleiweis: Tolažba dušam v vica, rud. obr. K 1.20, zl. obreza K 2.—.
 Jože Čede: Svetlo opravilo 1913, K 1.20, zl. obr. K 1.50, do K 3.60.
 Jože Čede: Malo sv. opravilo. Molitve za mladino. Rud. obr. 70 v; zl. obr. K 1.—.
 Čigon Karol:
 Angel varih, zl. obr. 60 vin.
 Nebesa, naš dom. Razne vezave od K 1.50 do K 2.70.
 Rajski glasovi. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
 Skrbi za dušo. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
 Godec Janez:
 Kraljica vseh svetnikov in pomočnica kristjanov. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
 Češčena Marija. Razne vez. od K 1.20 do K 2.50.
 Kvišku srca, molitvenik za otroke. Razne vezave od K 1.— do K 1.80.
 Alfonz Ligvorij-Furlan: Prava nevesta Kristusova. Dve knjigi skupaj vezani K 3.—.
 L. Herg: Venec pobožnih molitev in svetih pesmi za očitno in domačo službo božjo bogoljubnih kristjanov. 8. izdaja, rud. obr. K 3.—, zlata obr. K 3.50, K 4.— in K 4.20.
 L. Herg: Venec sv. pesmi za domačo službo božjo (za-se vezane samo pesmi) K 2.—.
 A. Kalan: T. Kempčana: Hodj za Kristusom. K 2.—.
 Dr. A. Karlin: Priprava na smrt K 2.20.
 Kerčon: Rafael, ali nauki in molitve za odraslo mladino 1895. Rud. obr. K 1.—, zlata obr. K 1.60.

Fr. Kosar: Nebeška hrana I. in II. del, po K 2.20.
 Lintelo, Mladini! Pogosto in vsakdanje sv. obhajilo. 30 vin. 20 iztisov ali več po 25 vin.
 J. Pagani: Presv. Rešnje Telo. Zlata obreza K 2.20.
 Dr. J. Pajek: Sv. Jožef. K 2.—.
 J. Pavlič: Gospod, teči mi pomagat! K 2.—.
 Podgorc: Sv. Spoved. K 2.—.
 Pristov: Vir življenja in svetosti. Zlata obreza K 2.40.
 Jožef Rozman: Družbine ali dekliske bukvice. Z rudečo obrezo K 3.—, z zlato obrezo K 3.50, K 4.—, in K 4.20.
 Rozman: Krščanski vojak. Pouk slovenskim mladeničem, ki so vpoklicani v vojaško službo. Broš. 80 vin.
 Seigerschmid: Sv. Družina. K 2.—.
 A. M. Slomšek: Življenja srečen pot. Nauki, vzgledi in molitve za mladeniče 1893. K 2.20.
 Dr. J. Somrek: Prijatelj otroški ali darilo pobožnim solarjem. Zlata obreza s sekiricami 50 vin., zel. obreza s sekiricami 40 vin., brez sekiric 36 vin.
 Walser: Večna molitev pred Jezusom v zakramentu ljubezni. Veliki tisk. Rudeča obreza K 3.—, zlata obreza K 3.40.
 Dr. J. Walter: Sv. rožni venec. K 2.—.
 J. Zupančič: Dušna pomoč za bolnike. Molitve za umirajoče kristjane 1887. K 2.60.
 Slava Gospodu (velike črke). K 2.80.
 Družbenik Marijin. Molitvenik za Marijine družbe. Rudeča obreza K 1.50, zlata obreza K 2.30, šagrin K 2.80.
 Družba vednega češčenja v lavantinski škofiji. Dve molitveni uri pred sv. Rešnjim Telesom. Broš. 20 vin., vez. 30 vin.
 Duhovni vrtec ali molitvenik za katoliško mladež s podukom za sv. birmo 1893. 80 vin.
 Duhovno veselje, molitvenik za mladino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.

Vrhove S. I.: Migljaji na razpotju življenja. Rudeča obreza 90 vin., zlata obreza K 1.10.
 Božja pot na sv. gore. Popolen molitvenik. Zl. obr. 80 vin.
 Lepo življenje in srečna smrt. Rudeča obreza K 1.40, zlata obreza K 1.80.
 Gospod, usliši moje molitev. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
 Lepote najčistejšega Srca Marijinega. Komad 8 vin., 100 komadov K 7.—.
 Marija, kraljica src. Nauk o pravi pobožnosti do Matere božje. Rudeča obreza K 1.60, zlata obreza K 2.40.
 Obljube presv. Srca Jezusovega. Komad 10 vin., 100 komadov K 9.—.
 Sveta ura ali kašipot v nebeških domovino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
 Segula: Na Kalvarijo, obsega 30 križevih potov in razne pobožnosti v čast trpljenju Kristusovemu. Cene K 2.50, K 3.20 in K 3.50. Po pošti 20 vin. več.
 Zemljč: Marijino življenje. Broš. K 1.50, vez. K 2.—.
 Tolažba nebeška. Velike črke, zlata obreza K 1.50.
 Dušni vodnik v srečno večnost. Velike črke. Rud. obr. K 3.—.
 Molite bratje! Velike črke. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.80.
 Popotni tovariš za tretji red. Rudeča obreza K 1.80.
 Pot v nebesa za tretji red. Rudeča obreza K 1.80, zlata K 2.40.
 Furlan: Trinajst torkov v čast sv. Antonu Pad. Rudeča obreza K 1.20.
 Scheyring: Sv. Anton Padovanski. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 2.40.
 Pot k Bogu. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.60.
 Baraga: Dušna paša. Rudeča obreza K 1.40.
 Ključ nebeških vrat. Velike črke. Rudeča obreza 90 vin.
 Getzemani in Golgota. Rudeča obreza K 2.60, zlata obr. K 3.60.

Denar se najboljšje pošlje naprej. Za poštino je treba dodati za vsako knjigo 10 vin.

VOLNO

ovčjo oprano in neoprano kupim vsako množino po najvišji ceni proti takojšnjemu plačilu, ter plačam vožnjo sam. Večjo množino pošljem potnika osebno prevzeti.

Veletrgovina R. Stermecki, Celje šte. 19, Štajersko.

Kot pomočnica-zadebnica želi priti v trgovno mešanega blaga dekhe srednje starosti z učenim spriče valom Najraje na deželo. Naslov v upravnistvo pod „Pomočnica“ šte. 155.

Učenca poštenih staršev sprejme takoj v svojo trgovino g. Miloš Oset, trgovina z mešanim blagom na Muti, Štajersko.

Krznarski učence se proti popolni oskrbi takoj sprejme K. Granič, Maribor Gospeška ulica 7

Divji ter pravi kostanj suhe češnje, suhe bruske laneno in kopoljeno seme, bujne zrne, proso, krompir, želo, ječme (knoper) orehe, vosek, vinski kamen, suhe gobe, prdivo, s-eže sadje, ter sploh vse deželne pridelke kupi veletrgovina Anton Kolenc v Celju. Istotsko tudi oljate in petrolejske sode, vse vrste vrede ter zaboje s steklenicami vred od mineralne vode.

Krepkega dečka s primerno šolsko izobrazbo, ter pridnega trgo skega pomočnika, sprejme takoj večja trgovina z mešanim blagom na Dolenjskem. Poudbe pod 844 poste restante Škofjan, Dolenjsko

Strokovna učiteljica neke obrtne šole na Primorskem, ki se je vsled vojne začela zaprla daje ure oim damam, ki se hočejo izučiti v krojenju in šivnem oblik. Izučenje za domačo rabo traja prav kratak čas. Tozadovne poudbe se naj naslovijo na upravnistvo lista.

Pomanjkanje zobetehnikov je postalo zelo občutno, ker so skoro vsi vpoklicani v vojaško službo Zato naj bo naše cenjene čitatelje gotovo veselo iznenadilo, da je ustopil pri Dr. Anton Schwab-u, zobozdravniku v Celju izvrsten zobetehnik Schöngut, ki je delal v prvih velikomestnih zobetehničnih atelijjih.

Ceoljansko izobražen organist in cerkvenik z jako lepimi spridevali želi službo premeniti Naslov v upravnistvo.

Trgevekeša pomočnika in učenca iz poštene hiše sprejme takoj za trgovino z mešanim blagom Maks Robič, Središče S. Staj. 580

URE

Točna postrežba

Velika zaloga ur, kroglastosti, srebrnice in optičnih peči po vsaki cen.

Tudi na obroke. - Ilustr. cenik zastavljen. - Gramofoni 20-200 K

Niklasta remont-ura K 5-10
Pristna srebrna ura K 7-10
Original omega ura K 24-30
Kuhinjska ura K 10-15
Budilka niklasta K 8-10
Poročni prstani K 2-3
Srebrne verižice K 2-3

Večletno jamstvo.

Nasl. Diefinger Theod. Fehrenbach
urar in očalar
MARIBOR, Gospeška ul. 26
Kupujem zlatino in srebro.

Kupujem

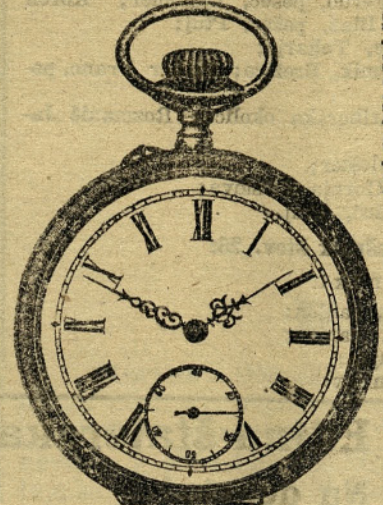
seno, slamo, fižol in sploh vse poljske pridelke po najvišjih cenah

Ant. Birkmaier

Maribor, Meljska cesta 29 (Mellingerstr.)

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb. verižice damske K 3 60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamči
Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne
Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar, Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic XX po raznih cenah. XX Za gostilničarje: Papirnate servijete vstred novih predpisov namestnje v Gradcu po zelo nizkih cenah.

Povodom Vseh svetnikov

priporočam svojo bogato zalogo nagrobnega omrežja, nadalje omrežja za žrfe, stojala za svetilke, zalogo za cvetlične košare zelo solidnega izdelka.

Franc Schell

umetni ključavničar, Maribor, Koroška cesta št. 31.

Pozor kmetovalci!

Kupujem volno, vinski kamen, vosek in suhe gobe.

Ivan Ravnikar, Celje, veletrgovina.

Enonadstropna hiša

s prestori za malo prodajalno in lepim vrtom v Gaberju pri Celju se pod zelo ugodnimi pogoji proda. Zelo dobra nalozitev denarja!

Vpraša se: Celje, poštni predal št. 43.

Prva in največja delavnica za cerkvena dela na slovenskem jugu

K. Tratnik

specialist v izdelovanju cerkvenega orodja in posode

Maribor Pfarrhofg. 3

se priporočam prečistiti duhovščini za naročila vsakovrstnih monstranc, kelihov, lestencev, svečnikov itd. Staro cerkveno orodje popravljam, pozlatim in posrebrim v ognju. — Za vsako delo jamčim. — Mnogo priznanih pisem na razpolago.

Kupim

za aprovizacijo vsako množino lepih suhih orehov in posušenih sliv po najvišji ceni. Plača se takoj pri prevzetju Vprašanja in ponudbe na naslov: R. Starovašnik, Konjice 62, Štajersko.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2%, proti trimesčni odpovedi po 4 1/4%. Obresti se pripisujejo k kapitalsu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prebuda. Za nalaganje po polci se pošlje hranilno-položnico (97.076) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in nicer: za vknjižbo proti papirni varnosti po 5 1/2%, na vknjižbo sploh po 5 1/2%, na vknjižbo in poročilo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgeve pri dragih denarnih sredstvih prevzema posojilnica v svoje lasti proti povratki gotovih sredstev, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure se vodijo medo in četrtel od 9. do 12. ure dopoldne in vrnico soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvenzki praznike. V uradnih urah se sprejemajo in splačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejema vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

<p>Obrestuje hranilne vloge po</p> <p>4 1/2 %</p> <p>od dneva vloge do dneva vzdiga.</p> <p>Rentni davek plača posojilnica sama.</p>	<p>Daje posojila</p> <p>na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.</p>	<p>Uradne ure</p> <p>za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.</p> <p>- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -</p>
--	---	---

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.